

เคารพธรรม

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

เทศน์บนศาลา วันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๔๘

ณ วัดป่าสมสัจจ ค.ทับใต้ อ.หัวหิน จ.ประจวบคีรีขันธ์

ฟังธรรม ฟังธรรมนะ ธรรมะไง ถ้าเราเคารพในธรรม เห็นใหม่ เราเคารพในธรรม องค์กรสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ากราบธรรมนะ แต่องค์กรสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นผู้ค้นคว้าหาธรรมขึ้นมา เราเกิดมาเป็นสาวกสาวกะ ถ้าเราเคารพในธรรม เรามีความเชื่อมั่น เราได้ออกบวช เราได้ออกประพฤติปฏิบัติ บวชแล้วไม่สึกแต่ว่าบวช บวชเข้ามาเป็นสัมมาอาชีวะ แสดงว่าเลี้ยงชีพชอบโดยความเป็นสมณเพศ

แต่เราบวชขึ้นมาเราบวชขึ้นมาเพราะเราเคารพในธรรม ถ้าเคารพในธรรม เราจะเคารพตัวเอง ถ้าเราเคารพตัวเอง เราจะมีสัจจะ เราจะไม่ผิดในศีลในธรรมไง เราจะมีสัจจะ เราเกิดมามีอำนาจวาสนา มีอำนาจวาสนาถึงได้ออกบวช ออกบวชแล้วออกหาครูหาอาจารย์ด้วย ถ้าหาครูหาอาจารย์เพื่ออะไร? เพื่อจะชำระกิเลสไง สิ่งที่เป็นกิเลสนะ ถ้าเคารพในกิเลส เราจะฟังแต่ความสะดวกสบายของตัวเอง มีความสะดวกสบาย กิเลสมันชอบอะไร? ไม่ชอบความลำบากลำบาก ความลำบาก เห็นใหม่ กิเลสมันว่าเป็นความลำบาก

แต่ในองค์กรสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าค้นคว้าออกประพฤติปฏิบัติค้นคว้าอยู่ ๖ ปี มันลำบากยิ่งกว่านี้นะ เพราะอะไร เพราะเหมือนคนตาบอด ไม่มีสิ่งใดเลย สภาวะธรรมไม่มี องค์กรสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพยายามค้นคว้าขององค์กรสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเอง ปรรอณาเป็นพระโพธิสัตว์ สร้างสมบุญญาธิการมาขนาดนั้น เกิดมาเป็นเจ้าชายสิทธัตถะมีบุญมหาศาลนะ เกิดมาเป็นกษัตริย์ไง เป็นกษัตริย์อยู่ในราชวังมีความสะดวกสบายมาก เพราะอะไร

เพราะสิ่งนี้เป็นบุญไง สร้างบุญมา มีบุญกุศลมาถึงได้เกิดเป็นลูกกษัตริย์ แล้วจะได้ปกครองบ้านเมืองด้วย ออกศึกษาออกเล่าเรียนวิชาการมาก็เป็นวิชาการทางโลก เห็นใหม่ เป็นวิชาการทางโลก คนเรามีการศึกษาในสมัยปัจจุบันนี้ คนเรามีการศึกษามาก เป็นนักวิทยาศาสตร์ เป็นนักต่างๆ จะไม่เชื่อเรื่องศาสนา หว่าศาสนาเป็นเรื่องความมกมายใจ แต่ถ้าเป็นวิทยาศาสตร์เป็นการพิสูจน์ เป็นการทฤษฎีต่างๆ การทดสอบ มีความเห็นเป็นอย่างนั้นว่าเป็นความจริง

แต่ทางศาสนา ทางธรรมองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า นี้วิทยาศาสตร์ทางจิตนะ พิสูจน์ การเกิดและการตาย ความทุกข์ การดับทุกข์ สิ่งต่างๆ นี้พิสูจน์ได้ แต่มันเป็นความลึกลับใจ ลึกลับ เพราะมันเป็นงานภายใน เห็นใหม่ แต่ถ้าเป็นการศึกษา ผู้ที่มีการศึกษาจะมีความคิดว่าตัวเองมีปัญญา ตัวเองมีความรู้มาก สิ่งที่ยังไม่รู้เป็นความรู้ของทางโลกเขา สิ่งที่เป็นทางโลก เป็นวิชาชีพ เป็นสิ่งๆ เพื่อเป็นหน้าที่การงาน

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นเจ้าชายสิทธัตถะก็ไปศึกษามาแบบนี้ แบบที่นักวิชาการที่เขาว่ามีความรู้ๆ อยู่นี้ แต่เจ้าชายสิทธัตถะศึกษามาเพื่อจะเป็นกษัตริย์ไหม สิ่งที่เป็นกษัตริย์ เห็นใหม่ แต่เวลาออกไปกระทบ ไปเห็นการเกิด การแก่ การเจ็บ การตาย ของเทวดาต่างๆ สิ่งนี้สะท้อนใจมากเพราะบุญญาธิการ นี้การทำคุณงามความดีมา บุญให้ผลสถานะแบบนี้ ให้ผลเป็นการสะท้อนใจ

สิ่งที่สะท้อนใจ เวลาเรามีสิ่งต่างๆ กระทบสะท้อนหัวใจ เราจะมีความรู้สึก มีความตื่นตัว เห็นใหม่ เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าประพฤติปฏิบัติไปแล้ว ครูบาอาจารย์ของเรา นี้ธรรมสังเวช ถ้าบรรลุธรรม มันก็ยังสะท้อนนะ สิ่งที่เป็นธรรม หัวใจนี้มันอ่อนควรแก่การงาน จิตใจนุ่มอ่อนไปมาก เห็นใหม่ จิตใจที่เป็นธรรม เห็นสิ่งต่างๆ โลกนี้เขาเอาเปรียบกัน สิ่งที่เขารังแกกันมันก็สะท้อนหัวใจ แต่เก็บไว้ภายใน นี้ธรรมสังเวช สิ่งที่เป็นธรรมสังเวชนะ ถ้าเป็นในธรรมแล้วจะมีธรรมสังเวช

แต่ถ้ายังไม่บรรลุธรรม องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ายังไม่ตรัสรู้ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นเจ้าชายสิทธัตถะ แต่เป็นเพราะบุญญาธิการที่สร้างมาเป็นพระโพธิสัตว์นี้ เห็นเทวดาก็สะท้อนใจ สิ่งที่ยังสะท้อนใจสิ มันเปรียบเทียบได้ในปัจจุบันนี้เราก็เห็น โรงพยาบาลตลอดทุกเวลา โรงพยาบาลคนเกิดตลอด ในตามวัดเผาที่ ๑๐ ศพ ๒๐ ศพ ในวัดๆ หนึ่ง ศาลาเผาศพ

เต็มไปหมดเลย แต่มีความสะอาดใจใหม่ละ มีความสดสังเวช มีความคิดถึงตัวเราเองใหม่ละ นี้มันเทียบเคียงกับผู้มีบุญญาธิการกับไม่มีบุญญาธิการมันต่างกันตรงนี้ไง

เราเห็นเป็นเรื่องธรรมดา เราเห็นเป็นเรื่องความปกติ “คนเกิดมาก็ต้องแก่ ต้องเจ็บ ต้องตาย เป็นธรรมดา สิ่งใดๆ ก็เป็นธรรมดา” ธรรมดาจนชินชาไง จิตใจมันชินชา เห็นใหม่ นี่เคารพกิเลสต่างๆ ที่เป็นธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านะ กิเลสในหัวใจมันมีอำนาจ มันถึงเหยียบย่ำหัวใจดวงนี้ ให้ดวงใจดวงนี้อยู่ใต้อำนาจของมัน ต้องใช้ชีวิตไปในโลกหมดไปวันๆ หนึ่ง แล้วชีวิตนี้ก็ต้องพลัดพรากจากไป ก็ต้องเป็นซากศพเหมือนที่เขาตายกันอยู่ที่นี่ แล้วหัวใจก็ต้องเวียนตาย เวียนเกิดไปโดยธรรมชาติของมันที่มันสร้างบุญกุศลหรือบาปอกุศลของมัน

แต่เจ้าชายสิทธัตถะเห็นแล้วสะอาดใจ เพราะบุญญาธิการ แล้วสะอาดใจแล้ว ก่อนจะออกบวช นี่มันมีปัญหาไปหมดคนละ ปัญหาเพราะอะไร เพราะนี่เป็นเรื่องของโลก เรื่องของกรรม เป็นเรื่องของสิ่งที่สะสมกันมา เห็นใหม่ ลูกก็เพิ่งมาเกิด สิ่งต่างๆ ลูกมาเกิด แล้วคิดถึง แล้วสมบัติก็จะได้ครองสมบัติ นี่สิ่งนี้เป็นภาระร้ายๆ เรื่องของโลกเป็นเรื่องของการเห็นร้ายๆ นะ

กิเลส พญามาร มันต้องการสัตว์โลกอยู่ในอำนาจของมันนะ สิ่งที่เป็นเรื่องของโลกนี่มันต้องการมีอำนาจบาตรใหญ่ ต้องการสิ่งนี้อยู่ใต้อำนาจของมัน เจ้าชายสิทธัตถะขณะนั้นก็ยังมีมารอยู่ในหัวใจ กิเลสในหัวใจทั้งดวงใจ นี่บุญญาธิการก็มี แต่มารก็มี เพราะอะไร เพราะถ้าธรรมเกิด ธรรมมันชำระกิเลสไป ธรรมมันไปชำระพญามารอันนี้ มันถึงจะเป็นธรรม ถ้ามันไม่เป็นธรรม มันชำระกิเลสไม่ได้หรอก ไปเคารพกิเลสอีกต่างหาก เห็นใหม่

เจ้าลัทธิต่างๆ ในศาสนามีอยู่ในสมัยพุทธกาล เขาเคารพกิเลสนะ ประพฤติปฏิบัติเหมือนกับองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เป็นพระโพธิสัตว์มานี่ สร้างสมบุญญาธิการ สละทาน มาขนาดไหน สิ่งนี้สร้างสมบุญญาธิการมาเป็นธรรม มันเป็นธรรม ธรรมของโลกเขาไง ธรรมของพระโพธิสัตว์ ไม่ใช่ธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นการชำระล้างนะ ข้ามทั้งดีและชั่ว

เห็นใหม่ ความดี มีคุณงามความดี ไปคิดในดี คิดดีก็ยากกว่าคิดชั่วอีก คิดชั่วเพราะมันให้ความทุกข์ มันเบียดเบียนหัวใจ มันทำให้หัวใจเศร้าหมอง ทำให้หัวใจมันเศร้าใจ แต่คิดดีนี่มันมีความสุขใจ พอใจในความดีของตัว พอใจไปหมด สิ่งนี้เป็นความดี สิ่งนี้เป็นความดี แต่ความดีนี้มันก็สร้างสมบุญญาธิการ เหมือนกับเราต้องตายในชาตินี้ แล้วจิตนี้ก็ไปเกิดโดยธรรมชาติของมัน

เวียนตายเวียนเกิด ทำแต่บาปอกุศล หรืออกุศลนี้สร้างบุญญาธิการไว้ มันก็เป็นบุญกุศล เกิดตาย เกิดตาย ไปตามแต่กรรมที่เกิดขึ้นมาในหัวใจ ตามแต่กฎของกรรมที่ทำ นี่พาดาย พาเกิด

ขณะที่จะออก เห็นใหม่ สิ่งนี้ก็เหนียวรั้ง นี่กิเลสในหัวใจมันร้ายกาจมาก ทั้งๆ ที่สร้างบุญญาธิการมาเป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ชาติสุดท้ายจะมากเกิดเป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านะ นี่สิ่งนี้ยังเหนียวรั้ง เวลาออกทุกข์หรือไม่ทุกข์ คนที่คิดถึงลูก คิดถึงภรรยา คิดถึงพ่อ คิดไปหมดละ คิดถึงราชสมบัติ ความสะดวกสบายในราชวัง แล้วออกไปมันไม่มีศาสนา สิ่งที่เกิดกรรมยังไม่มี ออกไปมันก็ใช้ชีวิตแบบนั้น

เวลาออกไป ไปศึกษากับเจ้าลัทธิต่างๆ เพราะอะไร เพราะเขามีอาวุธ เขาออกไปก่อน เขาประพฤติปฏิบัติอยู่ นี่ออกไปประพฤติปฏิบัติใหม่ บุญญาธิการมหาศาลเลย ก็ไปศึกษากับเขา ศึกษาด้วยบุญญาธิการ ศึกษาด้วยปัญญา ศึกษาด้วยบารมีธรรมนะ บารมีธรรมคือหัวใจที่ฉลาด ความคิดที่ปราดเปรื่อง เพราะสิ่งที่เป็นบารมีสร้างสมมา ไปศึกษากับเจ้าลัทธิไหนก็ศึกษากับเขาจนทะลุปรุโปร่ง เพราะเป็นผู้ที่มีปัญญา เป็นผู้ที่มีบุญญาธิการ ไปศึกษากับเจ้าลัทธิไหนก็แล้วแต่ สิ่งนั้นเป็นสิ่งที่ว่าเป็นการสะสมกิเลส เป็นการประพฤติปฏิบัติเพื่อเวียนไปในวัฏฏะ นี่สิ่งนี้ปฏิเสธมา

เห็นใหม่ ขณะที่ธรรมไม่มี มันมีปัญหาอย่างนี้ สิ่งที่ธรรมไม่มีนะ ขณะที่ธรรมไม่มี ไปศึกษาก็ศึกษากับเขา วิชาการของเขา ก็แบบวิทยาศาสตร์ที่เราพิสูจน์กันอยู่นี้ สิ่งทีวิทยาศาสตร์พิสูจน์กัน เขาสอนเรื่องการภาวนากัน เรื่องการทำความสงบของใจ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปฏิเสธทั้งหมด สิ่งนี้ปฏิเสธหมดแล้ว ปฏิเสธมาเราไม่ต้องไปค้นคว้าเลย

เพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าใช้บุญญาธิการขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ไปเทียบค้นคว้ากับลัทธิต่างๆ มา แล้วปฏิเสธมาทั้งหมดเลย สิ่งทีปฏิเสธเพราะอะไร เพราะมันไม่ใช่ความจริง มันฆ่ากิเลสไม่ได้ มันมีแต่การประพฤติปฏิบัติเพื่อไปจ้านกับกิเลส ไปเคารพเคารวะกับกิเลส ไม่เคารพในธรรมใจ ไม่เคารพในธรรมขณะที่ธรรมที่มีในปัจจุบัน ที่ว่าเราเกิดมาพบพระพุทธศาสนา เราเกิดมามีธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าวางไว้ กิ่งพุทธกาล นี่มันเป็นบุญญาธิการของเราส่วนหนึ่งนะ

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไม่มี ค้นคว้าเอง องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พระปัจเจกพุทธเจ้าต้องตรัสรู้เอง ตรัสรู้เองเพราะไม่มีศาสนา ถึงจะเกิดไปเป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัม

พุทธเจ้าได้ เกิดเป็นพระปัจเจกพุทธเจ้าได้ เพราะไม่มีศาสนาใด สยัมภู ตรัสรู้ด้วยตนเอง สิ่งที่ตรัสรู้ด้วยตนเอง คั่นว่าสิ่งนี้มา คั่นว่ามา

เวลาเข้ามาในสภาวะธรรม บุพเพนิวาสานุสติญาณนี้มันก็ไม่ใช่ซะนะ สิ่งที่เราได้รู้ สิ่งที่เราต่าง ๆ รู้คือชาตินี้ จุติอุปาทตญาณ เห็นการเกิดการดับก็ไม่ใช่ สิ่งที่ไม่ใช่เพราะอะไร เพราะการเห็นเฉยๆ ไม่ได้เห็นด้วยปัญญา สิ่งที่เราเห็นด้วยปัญญา องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ากลับมา อาสวกขย ญาณ อวิชชาปจฺจยา สงฺขารา สงฺขาราปจฺจยา วิญญฺณํ สิ่งที่เป็นอวิชชา อวิชชาคือตัวมาร ตัวพญามาร เรือนยอดของมาร กษัตริย์ เจ้าวัฏจักร เห็นไหม พลิกกว่าสิ่งนี้ เอาอะไรไปพลิกกว่ามัน? มรรค ญาณใด สิ่งที่มีมรรคญาณ อาสวกขยญาณนี้เป็นมรรค สิ่งที่เป็นมรรค ทำลายนี้ เหตุของธรรม เหตุเกิดนี้อริยสัจ

สิ่งที่เป็นอริยสัจนี้คือเหตุ แต่ผลของมันคือตัวธรรมในหัวใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกธรรมมีอยู่แล้ว องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า กราบธรรม กราบธรรมนะ เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้สิ่งนี้ เสวยวิมุตตสุข คือใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า คือความรู้ลึก คือธาตุรู้ขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านี้แหละ สิ่งนี้คือตัวธรรม ตัวธรรมนะ

สิ่งที่ธรรมมีอยู่แล้ว ธรรมมีอยู่แล้วคืออริยสัจ คือความจริงมันมีอยู่แล้ว แต่ไม่มีใครเข้าไป รื้อค้นได้ถึงสิ่งที่เข้าไปถึงบรรลุธรรมตรงนี้ไง องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรม เวลาสาวกสาวกที่ปฏิบัติตาม บรรลุธรรม บรรลุธรรมตามองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า คือตัวธรรมตัวนี้ไง เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเทศนาว่าการมาเป็นธรรมและวินัย ธรรมและวินัยเป็นศาสดาของเรา

สิ่งที่เป็นศาสดา เห็นไหม เรารื้อค้น เราประพฤติปฏิบัติรื้อค้นเพื่อจะให้สิ่งนี้เกิดขึ้นมาในหัวใจของเรา ถ้าในหัวใจของเรา เราต้องเคารพไง ถ้าเราเคารพธรรม เราจะซื่อสัตย์ เราจะซื่อตรงกับธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า คุณสิ แม้แต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ายังกราบเลย กราบธรรมที่มีอยู่แล้วนะ สิ่งนี้มีอยู่โดยดั้งเดิม วัฏฏะนี้ก็มิมีอยู่แล้ว สิ่งที่เป็นวัฏฏะ ตั้งแต่พรหมลงมาสิ่งนี้ก็มิมีอยู่แล้ว วัฏฏะ พรหม สวรรค์ สัตว์โลก เรื่องมนุษย์ เรื่องนรกอเวจี นี่เป็นวัฏฏะใด เป็นที่อยู่ของจิต จิตเวียนตายเวียนเกิดไปสภาวะแบบนี้ สิ่งนี้มีอยู่

ธรรมก็มีอยู่ ธรรมสิ่งที่ก็แก้กันมีอยู่ แต่เกิดเป็นคราวๆ ไร คราวๆ คือว่าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ธรรมขึ้นมาแล้ว ประกาศเทศนาว่าการ ปัญจวัคคีย์อุตสาห์อุปัฏฐากอยู่ รอธรรมอันนี้ไฉน เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเทศนาว่าการ เห็นใหม่ นี้กุสิเลสสิ ปัญจวัคคีย์เห็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าออกมาฉันอาหาร ยังคิดว่าเป็นผู้ที่มักมาก นี้กุสิเลส เห็นใหม่ไม่ได้เลยนะ แม้แต่ครูบาอาจารย์ผิดเล็กผิดน้อย มันคอยจับผิด

สิ่งที่จับผิด จับผิด แต่ขณะที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าออกมาฉันอาหาร ยังไม่ตรัสรู้ธรรม นั่นก็เป็นวิธีการ เป็นอำนาจวาสนา เป็นการรื้อค้น เป็นสิ่งที่จะบรรลุด้วยขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าด้วยองค์ของพระองค์เอง นี้ปัญจวัคคีย์ถึงทิ้งไป แล้วก็มึทัญญูมานะ นี้เคารพกุสิเลส

ถ้าเคารพกุสิเลส มันจะมีทัญญู มันจะถือตัวถือตนของมัน มันจะเชื่อให้กุสิเลสอยู่ในอำนาจของมันไฉน อยู่ในอำนาจที่ข่มขี้ข่มแห่งรังแกใจดวงนั้น ถ้าองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไม่ไปเทศนาว่าการกับพระปัญจวัคคีย์ พระปัญจวัคคีย์นี่จะเป็นอะไรล่ะ? ก็เป็นฤทธิชีไพรไปไฉน ก็เป็นผู้ประพฤติปฏิบัติ แต่จะตรัสรู้ธรรมขึ้นมาต้องมาฟังธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

แต่นี้องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเห็นคุณ คุณที่ว่าอุปัฏฐากกันมาอยู่ ๖ ปี อุปัฏฐากกันมามีคุณ สิ่งที่มีคุณ และเป็นคนที่ใกล้ชิดตัวหนึ่ง ธรรมที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านี้เป็นสิ่งที่ละเอียดอ่อนมาก เป็นสิ่งที่ลึกลับมหัศจรรย์ ขณะที่ตรัสรู้ เสวยวิมุตตนิสขนี้ “จะสอนใครได้ จะสอนใครได้” เล็งญาณไปหาอาหารคาบส อาจารย์ของตัวที่เคยศึกษา อาจารย์ในทางความสงบของใจ ไม่ใช่อาจารย์ในมรรคญาณอันนี้ ไม่มี นี่อาหารคาบสก็ไม่รู้ จะไปสอนอาหารคาบสเพราะมีพื้นฐาน

ถ้าคนจะประพฤติปฏิบัติมันต้องมีพื้นฐาน คือความสงบของใจ ความสงบของใจ สิ่งที่เป็นพื้นฐานคือสิ่งที่รองรับ นี่บารมีธรรม จะมีบารมีธรรม จะเข้าถึงธรรมได้ต้องมีอินทรีย์ สิ่งทีรองรับคือสภาวะใจนี้มีบุญญาธิการรองรับสิ่งนี้ จะไปสอนอาหารคาบสก็ตายเสียแล้ว ถึงจะไปสอนปัญจวัคคีย์ เพราะปัญจวัคคีย์ได้ประพฤติปฏิบัติ ได้อุปัฏฐากอยู่ ก็พยายามดูใจอยู่ พยายามกำหนดความสงบของใจเข้ามา สิ่งนี้เป็นบาทเป็นฐาน ได้อุปัฏฐากองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ๖ ปี นี้ก็เป็นบุญญาธิการ

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าถึงไปเทศนาว่าการ แสดงธรรมจักๆ ขณะที่แสดงธรรมจักๆ พระอัญญาโกณฑัญญะบรรลุ สิ่งที่มีดวงตาเห็นธรรม สิ่งที่มีดวงตาเห็นธรรม “สิ่งใดสิ่งหนึ่งมีการ

เกิดขึ้นเป็นธรรมดา สิ่งทั้งหลายต้องมีการดับไปเป็นธรรมดา” สิ่งที่เป็นธรรมดานี้ สิ่งนี้เป็นธรรมดา เพราะอะไร เพราะจิตมันไปเห็น จิตมันไปเข้าใจสภาวะแบบนั้น การกระทำของจิตมันเป็นสภาวะแบบนั้น มันปล่อยวางสิ่งนั้นเข้ามา เห็นใหม่ “อัญญาโกณฑัญญะรู้แล้วหนอ อัญญาโกณฑัญญะรู้แล้วหนอ”

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปลื้มใจมาก เพราะการแสดงวิชาการนี้ออกไป มรรคญาณนี้ออกไป ในอริยสัจ ในธัมมจักขุ นี้ ออกไป มีผู้รับได้ใจ สิ่งที่ได้รับได้ ขณะที่วิตกวิจารณ์อยู่ว่าธรรมนี้ลึกซึ้งมาก จะสอนใครได้หนอ จนทอดธุระ แต่เวลาถึงญาณแล้ว สิ่งที่จะรู้หรือสัตว์ขันธ์ สิ่งที่จะรับรู้นี้มี ไปเทศนาว่าการจนพระอัญญาโกณฑัญญะมีดวงตาเห็นธรรม ปลื้มปีติ “อัญญาโกณฑัญญะรู้แล้วหนอ” เปล่งอุทานนะ สิ่งที่เปล่งอุทาน จนเทศนาว่าการจนพระปัญจกัณฐ์ทั้งหมดเป็นพระอรหันต์ทั้งหมด นี้วางธรรมไว้ วางธรรมไว้

แล้วเราเกิดมาพบธรรม เรามีอำนาจวาสนา การรู้สิ่งที่ไม่มีในโลก ธรรมที่มีอยู่เป็นความลึกลับมหัศจรรย์ แต่ไม่มีในโลกใจ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าที่ตรัสรู้ในโลก องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้ได้หนึ่งเดียว ขณะที่หนึ่งเดียว พระปัจเจกพุทธเจ้าจะมาตรัสรู้ก็ต่อเมื่อไม่มีศาสนา ในปัจจุบันนี้ศาสนาว่างไว้ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าวางธรรมไว้ให้เราก้าวเดิน เราพยายามจะก้าวเดินตามธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เราต้องเคารพธรรมและวินัย ถ้าเราเคารพธรรมและวินัย เรามีจุดยืน ถ้ามนุษย์เรามีจุดยืน มีศรัทธามีความเชื่อ ถ้ามีศรัทธาความเชื่อ มนุษย์คนนั้นจะเป็นมนุษย์ที่มีคุณประโยชน์ใจ

คุณประโยชน์ของมนุษย์อยู่ที่ไหน? อยู่ที่ความรู้สึก อยู่ที่ใจดวงนี้ ถ้าจิตดวงนี้มีศรัทธามีความเชื่อ ถ้ามีความเชื่อ ผู้ใดปฏิบัติธรรมสมควรแก่ธรรม ผู้ใดมีศีล ๕ ศีล ๕ จะคุ้มครองผู้นั้น ผู้นั้นจะไม่มีศัตรูนะ เราไม่เบียดเบียนใคร เราไม่รังแกใคร เราไม่ลักของใคร เราไม่ผิดลูกเมียใคร เราไม่กล่าวมุสา เราไม่ด่าสุรามรัย เราไม่ทำความผิดอย่างนี้ รู้ผู้ปฏิบัติธรรม ผู้มีศีล ๕ ศีล ๕ ย่อมคุ้มครองผู้นั้น นี้มนุษย์จะมีประโยชน์ตรงนี้ใจ ตรงที่มีศีลมีธรรม

ถ้ามีศีลมีธรรม คนจะมีศีลมีธรรมมาจากไหนล่ะ? มาจากความเชื่อของใจ ถ้าใจมีความเชื่อ มีความศรัทธาเข้ามา มันจะหันกลับมาเชื่อในศาสนา ถ้าเชื่อในศาสนา นี้มนุษย์มีจุดยืน จุดยืนคือเราเคารพธรรม ถ้าเราเคารพธรรม เรามีจุดยืน เพราะเราเคารพตัวเอง การเคารพธรรมคือเคารพตัวเอง เคารพชีวิตเรา เคารพจิตของเรา ถ้าเราเคารพจิตของเรา เราเคารพเพราะหัวใจมันมีศรัทธามี

ความเชื่อ มันก็จะมีความคิด มีความปรารถนา มีความมุ่งหมาย ถ้ามีความมุ่งหมาย มันจะทำแต่คุณงามความดี

ทำคุณงามความดี จะทุกข์จะยากเรื่องนี้เป็นเรื่องของสภาวะกรรม คนเราทำดีทำชั่วมา ทุกข์ตลอดชีวิตนะ ขนาดเราเกิดมาแล้วเราต้องแสวงหา มีการกระทำตลอดเวลา จิตนี้ทำงานตลอดเวลา จิตมันคิดของมันไปตลอดเวลา นี่มันคิดดีคิดชั่วในหัวใจตลอดเวลา ในมนุษย์เราก็เหมือนกัน เกิดมาก็ต้องมีหน้าที่การงาน เพื่อหาอยู่หากิน เพื่อรักษาปากท้องของเรา เพื่อรักษาชีวิตนี้ให้ดำเนินต่อไป แล้วแต่ว่าสิ่งนี้ชีวิตนี้จะสิ้นสุดเมื่อใด นั่นคือการสิ้นสุดของวาระของชีวิตในมนุษย์นี้ สิ่งนี้มันต้องทำของมันตลอดไป เห็นไหม ทำดีทำชั่วสิ่งนี้มี ถ้าเราประพฤติปฏิบัติ เรามีศีลธรรมแล้ว สิ่งนี้จะเป็นความทุกข์ สิ่งที่เป็นความทุกข์มันเป็นสัจจะความจริง เราไม่น้อยเนื้อดำใจ

แต่ถ้าเคารพกิเลสนะ มันจะบอกว่า เราทำสิ่งนี้เราจะเสียเปรียบสังคม สังคมเขามีการแก่งแย่ง เขามีการชิงดีชิงเด่นกัน เขามีการไปปดมคเท็จกัน เขาทำเพื่อเอาประโยชน์ของเขา เขาทำสภาวะแบบนั้น เขาว่าเขามีอำนาจ เขาว่าเขาได้ผลประโยชน์ เขามีความสุขในชีวิตของเขา นั่นเป็นเรื่องกิเลสทั้งหมดเลย เบียดเบียนกัน ทำลายกัน ผิดศีลผิดธรรม มันจะเอาความสุขมาจากไหนล่ะ นี่เพราะเขาไม่เคารพตัวเองไง เขาไปเคารพกิเลส เขาถึงต้องมีความเดือดร้อน มีความเดือดร้อนนะ เพราะถึงเวลากรรมมันให้ผล ทำความผิดพลาดไว้ที่ไหน เกิดเจ้าหน้าที่เขามาจับของเขาได้ หรือมือ โกงใครก็แล้วแต่ เขาจับของเขาได้ ต้องมีผลของกรรมตลอดไป เวลาผลของกรรมเข้ามาถึงตัว นี่จะนั่งคอดก ถ้าเคารพกิเลส ผลของมันคือให้ความทุกข์ความยากในชีวิตนั้น แต่ถ้าเราเคารพธรรม เรามีศีลมีธรรมของเรา เราจะอยู่ในศีลในธรรมของเรา

ทางกิเลส ทางมารเขาบอก “เราเป็นผู้ที่เสียเปรียบสังคม เสียเปรียบโลก” นี่เป็นสิ่งที่ผู้มีกิเลสในหัวใจเขาตึนตึนตา เห็นไหม แต่ผู้ที่มีธรรมในหัวใจก็มีนี่ สังคมมันมีทั้งคนดีและคนชั่วในสังคมนั้นทุกๆ สังคม เขาเห็นว่าคนนี้เป็นคนดี สิ่งที่เป็นคนดี เขาทำสภาวะของเขา เขาจะให้ผลดี เพราะสังคม...กลิ่นของศีลกลิ่นของธรรมมันหอมทวนลมไป คนคนนี้จะเป็นคนที่ดี คนคนนี้จะเป็นคนที่ดี สังคมเขายอมรับนับถือ สิ่งที่ดี สังคมนับถือ เขาจะเป็นผู้นำของสังคม นี่พระโพธิสัตว์ก็ต้องใช้ชีวิตแบบนี้ นี่คือการเคารพศีลธรรมไง มันก็เท่ากับเคารพตัวเอง

จนมีความเชื่อออกประพฤติปฏิบัติ ออกบวช การที่ออกบวชขึ้นมา เวลาออกบวช ฤกษ์ห้า เขามีศีล ๕ เณรมีศีล ๑๐ เราเป็นภิกษุมีสีล ๒๒๗ ถ้ามีศีล ๒๒๗ ศีลสิ่งนี้เป็นศีลในปาฏิโมกข์นะ

แต่ในวัตรปฏิบัติละ วัตรปฏิบัติของเรา เราก็จะต้องมีวัตรปฏิบัติของเราเพื่อจะย้อนกลับเข้ามาในหัวใจของเราไง ถ้าเราย้อนกลับเข้ามาในหัวใจของเรา เราจะถือว่าเราเคารพธรรมโดยสัจจะความจริง

ถ้าเราเคารพธรรมด้วยการกราบไหว้บูชา อ้อนวอนขอเอา สิ่งนี้เหมือนกับที่ว่า “เขาบวชขึ้นมาแล้ว เขาว่าเป็นบุญกุศล เขาทำชีวิตของเขาไปสภาวะแบบนั้น บวชแล้วได้บุญแล้ว สิ่งที่ได้บุญเป็นพระก็ได้บุญ” ได้บุญถ้าเราเคารพธรรมนะ จะได้บาปอกุศลถ้าเราเคารพกิเลส เพราะบวชเป็นพระแล้วคิดศีลคิดธรรม ขณะอยู่ในพระ ขณะบวชแล้วก็คิดศีล ทำให้ศีลของตัวเองเศร้าหมอง สิ่งที่ตัวเองเศร้าหมอง เหมือนเจ้าหน้าที่ทำความผิด ผลของมันจะทบทวีคูณขึ้นไป เพราะถือว่าเป็นเจ้าหน้าที่กระทำผิดซ้ำใหม่

นี่เหมือนกัน เราบวชเป็นพระแล้ว เราไปอ้อนวอนว่า “เราบวชแล้ว เรามีบุญกุศลแล้ว” ถึงว่าเป็นผู้บวชแล้ว เป็นภิกษุนี้แหละ สิ่งทีภิกษุที่ประพฤติปฏิบัติโดยเคารพธรรมก็มี สิ่งที่เป็นภิกษุแล้วทำลายธรรมวินัยขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็มี ทั้งๆ ที่เราเกิดมาพบธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านะ

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเกิดมาไม่มีธรรม คั่นคว่ำขึ้นมาจนได้ สิ่งทีคั่นคว่ำขึ้นมาในความทุกข์สิ่งทีไม่มีเหมือนคนมีดี ในทีมีดีแล้วก็ยังคั่นคว่ำเอา เราเกิดในทีสว่างนะ เราเกิดขึ้นมาเหมือนในทีสว่าง สิ่งทีในทีสว่างเราเห็นไปทั้งหมด เรารู้เห็นไปทั้งหมดแต่รู้เห็นโดยกิเลสไง ถ้ารู้เห็นโดยกิเลส เคารพกิเลส มันก็ทำลายโอกาสของเรา แต่ถ้าเราเคารพธรรม เห็นใหม่ สิ่งทีบวชมาแล้ว บวชโดยเพราะเรามีบุญ เราเกิดมาพบพระพุทธศาสนา แล้วเราตั้งใจบวชเป็นภิกษุ บวชเป็นพระ เป็นนักรบ แล้วเราจะรบกับกิเลส เราไม่ใช่อ้อนวอน ไม่ใช่บวชแล้วเป็นบุญแล้ว บวชแล้วพอใจแล้ว พอใจในเพศของเราที่เป็นภิกษุนี้ แต่หัวใจ กิเลสเต็มหัวใจเลย

แต่ถ้าเราไม่พอใจในเพศที่เป็นนักบวชนี้ เราจะต้องชำระกิเลสของเราขึ้นมาในหัวใจ เราต้องเคารพธรรม ถ้าเคารพธรรมวินัย เห็นใหม่ ข้อวัตรปฏิบัติ สิ่งทีเป็นข้อวัตรปฏิบัติ สิ่งทีเป็นข้อวัตรปฏิบัติทาเครื่องดำเนิน ดำเนินหัวใจให้เข้าไปถึงภายใน เรามีศรัทธามีความเชื่อ เราพยายามทำ ความสงบของใจเข้ามา ถ้าเรามีความสงบของใจเข้ามา พระปัญญาวิศิษย์อุปัฏฐากองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าอยู่ ๖ ปี ความสงบของใจมันมีอยู่แล้ว

แต่ในปัจจุบันนี้ ในมนุษย์ปุถุชนเรา นี้ถึงเป็นภิกษุก็เป็นภิกษุที่เป็นปุถุชน สิ่งที่เป็นปุถุชน เราควบคุมใจของเราได้ไหม สิ่งที่เป็นหัวใจของเรา เวลามันทุกข์ยากขึ้นมา มันจะปั่นป่วนในใจ ของเรามหาศาลเลย ถ้าใจของเราปั่นป่วน เห็นไหม ปั่นป่วนไปหมด แม้แต่อยู่ในพระก็คิดไปในทางโลก จะก่อสร้าง จะทำสิ่งต่างๆ นี้ให้กิเลสมันมีอำนาจในหัวใจของเรา ถ้าเราจะเคารพธรรม สิ่งนี้เป็นมโนกรรม สิ่งที่เราคิดคิด เราประพฤติปฏิบัติมันถึงเป็นอาบัติ เห็นไหม กายกรรมทำความผิดพลาด สิ่งต่างๆ นี้เป็นกายกรรม สิ่งที่กายกรรมถึงคิดคิดต้องปลงอาบัติ เพราะเราทำ แต่หัวใจมันเรียกร้อง มันถึงมีการกระทำออกมา

ถ้าเราย้อนกลับเข้าไป ถ้าเราไม่คิดคิด เราไม่ทำสิ่งที่เป็นความผิด เราก็ไม่เป็นอาบัติ เราก็ไม่ต้องปลงอาบัติ แต่อาบัติของจิตมันไม่มี แต่ในเมื่ออาบัติของจิตมันไม่มี มันไม่มีอะไรสิ่งใดไปควบคุมมัน ในเมื่อจิตมันไม่มี เราต้องพยายามต้องถือศีล อธิศีล คือควบคุมจิตเข้าไป ต้องตั้งสติเข้าไป ถ้าเราตั้งสติของเราเข้ามาในหัวใจ เราตั้งสติเข้ามา สติอยู่ที่ไหน สติเกิดจากใจ สติไม่ใช่ตัวใจ ชาติรู้ความรู้สึกนี่ก็เป็นชาติรู้เฉยๆ เป็นชาติรู้ ฉะนั้น เวลาผ่านไป เราก็หาชาติรู้ไม่เจอ

เราว่าเรารู้ๆ แต่รู้อยู่ที่ไหน เราก็ไม่รู้ แต่ความคิดเวลามันคิดออกไป สิ่งที่เราไปเอาค้นหาสิ่งที่เป็นความทะยานอยากมาทับถมหัวใจ สิ่งนั้นชัดเจนมาก เวลาทุกข์ขึ้นมาในหัวใจนี้ชัดเจนมากนะ ชัดเจนเพราะอะไร เพราะเราไม่เคารพ ไม่มีสติ ไม่เคารพตัวเอง ถ้าเราเคารพตัวเอง เราเคารพปฏิบัติเรื่องคำเนน เราถึงกำหนดพุทโธๆ เพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสอนไว้ให้ทำสมณะ สิ่งที่เป็นสมณะ สิ่งที่เป็นความสงบของใจ กรรมฐาน ๔๐ ห้อง

เราเป็นพระธุดงค์ พระกรรมฐาน เราต้องทำกรรมฐาน สิ่งที่ทำกรรมฐาน ทำกรรมฐานทำที่ไหน? ทำที่ร่างกายและจิตใจนี้ เวลาเราบวชพระมาแล้ว เราทำวัตรเช้า เราทำวัตรเย็น เรากราบพระ สิ่งนั้นเป็นการเคลื่อนไป สิ่งที่เป็นวัตรปฏิบัติ นี่เป็นวัตรปฏิบัติจากภายนอก แต่ถ้าเรากำหนดพุทโธๆ นี้วัตรปฏิบัติจากภายในเข้ามา มันจะทวนกระแสใจ ธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกให้ทวนกระแสเข้ามา สิ่งทวนกระแสเข้าไปในหัวใจ เห็นไหม ตั้งสติ สติเกิดจากใจ สิ่งที่มีสติ เราตั้งสติขึ้นมา

ถ้าเราไม่ซื่อสัตย์ไม่สุจริตกับตัวเอง มันจะทำสิ่งนี้ไม่ได้ ทำสิ่งนี้ไม่ได้เพราะอะไร เพราะมันส่งออกมาหมด เรามีสิ่งที่ผิดพลาด ความเป็นไปของหัวใจมันฝังอยู่ในใจ จะทำอะไร เห็นไหม เหมือนคนกั่วผี คนกั่วผีนี้ไม่กล้าเข้าที่มีคนนะ ไปไหนที่มีคนอยู่คนเดียวจะกลัวผีมาก นี่ก็

เหมือนกัน ถ้าเรามีสิ่งที่ซ่อนเร้นไว้ในหัวใจ เวลาเราจะกำหนดพุทโธเข้ามา เราจะตั้งสติเข้ามา มันเข้าไปถึงความซ่อนเร้นของตัว เห็นไหม มันถึงว่า ทำความผัดสังใจต้องปลงอาบัติ เราต้องปลงอาบัติ เราต้องทำให้เราชาวสะอาด

ถ้าจิตใจชาวสะอาด นี่การเคารพธรรมเคารพอย่างไร้เงา เคารพความชาวสะอาดของธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าวางไว้เป็นธรรมและวินัย เราเคารพธรรมอย่างนั้นแล้ว เราก็ต้องทำจิตใจเราให้ชาวสะอาด ขาดสะอาดขึ้นมาเพื่อขณะที่เราตั้งสติเข้าไปในหัวใจ เราถึงเป็นคนที่ไม่กลัวผี ไม่กลัวในที่มืด ไม่กลัวสิ่งต่างๆ ที่ซ่อนเร้นในหัวใจ

ถ้าไม่กลัวสิ่งต่างๆ ที่ซ่อนเร้นในหัวใจ มันจะย้อนกลับเข้าไป ตั้งสติขึ้นมาให้ได้ แล้วกำหนดพุทโธๆ เข้าไปในหัวใจ จิตนี้สงบได้ ถ้าจิตนี้สงบได้ด้วยบุญญาธิการของเรา เพราะเราสร้างบุญญาธิการมา มันจะสงบได้ง่าย ถ้าเราไม่มีบุญญาธิการ เห็นไหม สิ่งที่เราสร้างมามันเป็นสิ่งที่เราสร้างมาขาดๆ เกินๆ เราก็กำหนดของเราไป เวไนยสัตว์ สิ่งที่เราเวไนยสัตว์นั้นกำหนดของเราเข้าไปๆ ถ้าจิตมันสงบเข้ามา สิ่งที่ดีที่สงบเข้ามาได้ เราพยายามทำอย่างนี้บ่อยๆ จิตเป็นสมาธิ จิตที่มันสงบบ่อยครั้งเข้าๆ มันจะเป็นสมาธิ สิ่งที่เป็นสมาธิมันถึงเป็นจิตที่ควรแก่การงาน

การทำงานของใจนะ ใจทำงาน ใจจะชำระกิเลส นี่เคารพธรรม สิ่งที่เราเคารพธรรม สมาธิธรรม เราเห็นธรรม เราจะทะนุถนอมหัวใจของเรามาก จะทะนุถนอมวิธีการกำหนดพุทโธ จะทะนุถนอมกำหนดสติ สิ่งที่มีสติ แล้วมันจะระลึกพุทโธเข้ามานี้ มันจะย้อนกลับมาทำถึงความสงบอย่างนี้ เราจะทะนุถนอม เห็นไหม

เราเคารพมาตั้งแต่เพศของเรา เราบวชมา บวชด้วยความบริสุทธิ์ผุดผ่อง บวชมาแล้วเป็นภิกษุ เป็นพระโดยสมบูรณ์ แล้วเราก็เคารพตัวเองอยู่ในศีลในธรรม เราประพฤติปฏิบัติศีล ๒๒๗ ในปาฏิโมกข์สมบูรณ์ แล้ววัตรปฏิบัติ ปฏิบัติเครื่องดำเนิน ธุดงค์วัตรสิ่งต่างๆ นี้ สิ่งนี้อยู่ในธรรมวินัยที่เราเอามาขัดเกลากิเลส แล้วเราพยายามขัดเกลากิเลสของเราเข้ามา ขัดเกลาณะ จนกว่ามันสงบเข้ามา การขัดเกลาเพื่อให้กิเลสมันสงบเข้ามา เพื่อให้กิเลสสงบ ใจสงบเข้ามาเพราะกิเลสมันยุบยอบตัวลง สิ่งนี้เราทำเข้ามา เราเคารพตัวเราเอง

ถ้าเราเคารพตัวเราเอง สิ่งนี้เราจะเข้าไปถึงใจของเราได้ ถ้าเข้าไปถึงใจของเราได้มันจะทะนุถนอมมาก เราเคารพธรรมมาตั้งแต่ข้างนอก แล้วจะเคารพสิ่งที่ประสบความสัมผัส ปัจจุบันจัดตั้งในหัวใจของเราเป็นความสงบนี้ สิ่งที่ดีที่สงบนี้ถ้ามีบุญญาธิการ ย้อนยกขึ้นมาวิปัสสนา ถ้ายกขึ้นมา

วิปัสสนาได้ จะเห็นกาย เวทนา จิต ธรรม โดยลึกลงความจริง ไม่ใช่เห็นกาย เวทนา จิต ธรรม โดยที่เขาทำกันโดยที่เขาไม่เคารพธรรมใจ

เขาไม่ได้เคารพ เขาสร้างภาพของเขา เขาว่าสิ่งนั้นเป็นวิปัสสนาของเขาโดยสภาวะแบบนั้น มันเป็นเรื่องของสัญญาอารมณ์ สิ่งที่เป็นสัญญาอารมณ์จากภายนอก สิ่งนั้นมันแก้กิเลสไม่ได้หรอก แต่เพราะเราเคารพ เราเชื่อสัตย์กับเรา เราถึงไม่เชื่อสิ่งนั้น เรากำหนดจนจิตมันสงบเข้ามา แล้วเราวิปัสสนาของเรา ย้อนกลับเข้ามา เห็นสภาวะตามความเป็นจริง ถ้าจิตสงบอย่างนี้ ตัวจิตตัวนี้ เราถึงย้อนกลับไปดูกาย เวทนา จิต ธรรม

เห็นกาย เวทนา จิต ธรรม โดยตาของใจ จะมีการตื่นเต้น จะเป็นความสะเทือนกิเลส สิ่งที่จะสะเทือนกิเลส เห็นใหม่ วิปัสสนาโดยสะเทือนกิเลส กับวิปัสสนาโดยเคารพกิเลส ให้กิเลสมันพอกพูนในหัวใจเพราะวิปัสสนาไปโดยสามัญสำนึก วิปัสสนาไปโดยความให้กิเลสมันหลอกลวง ใจ หลอกลวงสิ่งนั้น มันก็ทำไปเป็นสภาวะวิปัสสนิก เป็นสภาวะแบบนั้น แต่ถ้าเป็นวิปัสสนานี้มันต้องมีความสงบของใจ ถ้าใจสงบแล้วย้อนกลับไปเห็นสภาวะตามความเป็นจริง

วิปัสสนากาย เวทนา จิต ธรรม แล้วแต่จริตนิสัยของสัตว์โลกที่สร้างสมบุญญาธิการมาต่างกัน ผู้ที่เห็นกายโดยสภาวะกาย เห็นกายโดยจิตสงบนี้จะเป็นเจโตวิมุตติ เห็นกายโดยสภาวะสิ่งที่เป็นเรื่องปัญญา เป็นความรู้สึก เป็นความเปรียบเทียบ เป็นวิชาการ สิ่งนั้นเป็นปัญญาวิมุตติ สิ่งที่จะเห็นเวทนา เห็นจิต เห็นธรรม จิต สภาวะจิตมันเศร้าหมองอย่างไร ขณะเวทนา เวทนาที่เวลาจิตสงบแล้วน้อมไปที่เวทนา มันจะสู้กับเวทนาไหว ถ้าจิตไม่สงบ ย้อนไปที่เวทนา เวทนามันจะปวดเป็น ๒ เท่า ๓ เท่า แต่ถ้าจิตสงบแล้วย้อนไปที่เวทนา มันมีกำลังของมัน เวทนาสักแต่ว่าเวทนา

เวทนาเกิดมาจากไหน? เวทนาเกิดมาจากความรู้สึกของร่างกาย หรือเกิดมาจากเอ็น จากกระดูกหรือ หรือเกิดมาจากอะไร? เอ็น กระดูกนี้มันเป็นธาตุ มันเป็นส่วนอันหนึ่ง มันจะเป็นความรู้สึก มันจะเป็นเวทนาได้อย่างไร เพราะหัวใจต่างหากไปรับรู้ต่างๆ มันถึงเกิดเวทนาขึ้นมา

ธรรมารมณ์ สิ่งที่เป็นธรรมารมณ์ สิ่งที่กระทบ ธรรมารมณ์ สภาวะธรรม ใครไปแบกหามมัน สิ่งที่เป็นสภาวะธรรม ธรรมนี้เป็นธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า แล้วธรรมของเราเกิดขึ้นมาหรือยัง ถ้าธรรมของเราเกิดขึ้นมา มันจะแยกแยะใจ สิ่งใดเป็นธรรมของเรา ธรรมคือความสะเทือนหัวใจ หัวใจเห็นความเป็นไปของชีวิตนี้ มันเป็นความเศร้าหมอง เป็นความผ่องใส ชีวิตนี้เกิดมาต้องตาย นี่สิ่งที่เป็นความรู้สึกอย่างนี้มันเป็นสภาวะธรรม

กาย เวทนา จิต ธรรม แล้วแต่จิตนิสัยที่เป็นจิตของใจดวงนั้น วิปัสสนา หมั่นคราดหมั่นไถ คราดไถวางเป็นสภาวะแบบนี้ไป มันจะปล่อยวางเข้ามา ปล่อยวางเข้ามา...ปล่อยวางขนาดไหน มันไม่สมมุจเทพทาน การปล่อยวางนี้ปล่อยวางชั่วคราว ปล่อยวางชั่วคราวมันตึงคพหานั้น การตึงคพหานั้น เพราะอะไร

เพราะอำนาจวาสนาของผู้ที่ปฏิบัติ เวไนยสัตว์ สิ่งทีประพฤติปฏิบัติมันปล่อยวางเข้ามา เราก็ไม่หลงกลกิเลส เราจะไม่เคารพกิเลสให้กิเลสมันสวมบังเงาให้การปฏิบัติของเราล้มลุกคลุกคลานไป เราถึงจะต้องหมั่นคราดหมั่นไถ หมั่นคราดหมั่นไถ จนถึงที่สุด มันสมมุจเทพทาน ขาดออกไปจากใจ กายเป็นกาย จิตเป็นจิต ทุกข์เป็นทุกข์ แยกออกจากกัน จิตแยกออกไป ความรู้สึกอันนี้ที่ขณะที่มรรคสามัคคีมันทำงานกัน มันจะแยกออกไป

ยถาภูตฺ สิ่งทีเกิดขึ้นเป็นสัจจะความจริง มันจะมีญาณนะ ญาณทัสสนะ ญาณทัสสนะคือ ความรู้สึก ความรู้ว่ากิเลสมันขาดออกไป ถ้าความรู้สึกอันนี้มันขาดออกไป นี่ไง สภาวะธรรมอย่างนี้มันถึงจะเป็นสัจจะความจริง มันถึงจะเป็นวิปัสสนา มันถึงจะเป็นสมมุจเทพทาน ถ้าเกิดความสมมุจเทพทานอย่างนี้เกิดขึ้นมาจากใจ นี่สิ่งนี้มีดวงตาเห็นธรรม

ถ้าผู้ทีมีดวงตาเห็นธรรมนะ เหมือนกับนางวิสาขา นางวิสาขามีดวงตาเห็นธรรม สิ่งทีมีดวงตาเห็นธรรมเพราะว่านางวิสาขาเป็นพระโสดาบันตั้งแต่อายุ ๗ ขวบ แล้วได้มีครอบครัวออกไป สิ่งทีมีครอบครัวออกไป ขณะที่ไปอยู่ในลัทธิอื่น เพราะครอบครัวเขาเป็นพราหมณ์ เขาไม่ยอมให้นางวิสาขาใส่บาตร เพราะว่าเขาไม่ใส่บาตร เพราะพระโสดาบันเคารพในพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์...พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ นี้ไม่ถือในมงคลตื่นข่าว ถึงออกอุบายวิธีการ ออกอุบายวิธีการ เวลาพระสงฆ์ออกมาบิณฑบาตบอกว่า

“ขอนิมนต์ไปข้างหน้าก่อน บิณฑบาตของสามีนอกของเก่าอยู่”

“กินของเก่าอยู่” จนบิณฑบาตของสามีกล่าวโทษว่าไปติเตียนเขาไป

พระโสดาบันจะไม่กล่าวโทษใคร จะไม่ทำลายใคร เพราะนางวิสาขาเป็นพระโสดาบัน แต่ใช้อุบายวิธีการไป ต้องการอุบายวิธีการเพื่อจะให้แก่อุบาย เพราะบิณฑบาตของสามีนี้เป็นปุถุชนใช้ใหม่ สิ่งทีเป็นปุถุชน เราจะใช้อุบายวิธีการอย่างไรให้บิณฑบาตของสามีนี้ให้กลับมาเคารพในศาสนาไป กลับมาเชื่อในศาสนาพุทธ

ถึงได้สอบสวนไฉนว่า ของเก่าคืออะไร? ของเก่าคือบุญกุศลไฉน

สิ่งที่เกิดมาเป็นเศรษฐกิจเพราะได้ทำบุญมา มันถึงได้เกิดเป็นเศรษฐกิจ พอเกิดเป็นเศรษฐกิจขึ้นมา นี่เป็นบุญเก่า แล้วบุญในปัจจุบันนี้เราจะสร้างใหม่ เราจะได้ทำบุญกุศลในศาสนาใหม่ ถ้าทำบุญกุศลในศาสนาใหม่ สิ่งนี้ต่างหากถึงจะเป็นการสร้างสมบุญญาธิการไป จะสร้างสมบุญบาปเข้ามา จนถึงที่สุด พ่อของสามีกลับมาบ่นถือศาสนา เห็นใหม่ แม้แต่เขาอยู่ในลัทธิศาสนาอื่น พระโศดาบันยังมีเมตตา ยังมีใช้อุบายวิธีการ พระโศดาบันจะไม่ทำลายใคร พระโศดาบันจะพยายามใช้อุบายวิธีการน้อมนำใจ น้อมนำเข้ามาให้มาอยู่ในศาสนานะ

พระโศดาบัน ขณะที่จิตขาดจากกิเลส สิ่งทีกิเลสขาดออกไปจากใจ สิ้นพตปรามาส คำว่า จะลูปคล่าในศีลนี้เห็นไปไม่ได้ ผิดในศีลในธรรมอีกไม่ได้เลย เพราะศีลธรรม เห็นใหม่ ศีล ข้อวัตรปฏิบัติก็เป็นศีล อาจารย์วัตร อุปัชฌายวัตร สิ่งทีอุปัชฌาย์อาจารย์ มันจะมีความโต้แย้งอุปัชฌาย์อาจารย์เป็นไปได้อย่างไร

เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ากราบธรรม เห็นใหม่ กราบธรรมๆ เพราะอะไร เพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบรรลุธรรม สิ่งที่เป็นคุณธรรม สิ่งทีตรัสรู้ธรรมอันนี้มันเป็นสิ่งทีเป็นประโยชน์มหาศาล ครูบาอาจารย์ท่านมีธรรมในหัวใจ ถ้าครูบาอาจารย์เรามีธรรมในหัวใจ

แล้วสิ่งทีเป็นธรรมในหัวใจ ขณะที่ประพตปฏิบัติขนาดไหน ครูบาอาจารย์บอกว่า ขณะที่ประพตปฏิบัติไปจนถึงทีสุดขนาดไหน บรรลุธรรมขนาดไหน “สิ่งนี้พระพุทธเจ้ารู้แล้ว สิ่งนี้พระพุทธเจ้ารู้แล้ว” ครูบาอาจารย์กราบองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ ด้วยหัวใจไฉน นางวิสาขา ระลึกถึงพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ พระโศดาบันจะระลึกถึงพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์โดยสัจจะความจริง

แต่ถ้าเคารพ เวลาเราเคารพกิเลสนะ กิเลสจะทำให้เราใช้ชีวิตทางคฤหัสถ์ ไม่ได้เป็นนักบวช ไม่ได้ออกประพตปฏิบัติ ขณะที่ประพตปฏิบัติ ถ้าทีกิเลสมันยังมีอำนาจอยู่ มันจะทำให้เราไหลออกไป เหมือนมหาโจร สิ่งทีเป็นมหาโจร เห็นใหม่ เวลาประพตปฏิบัติ เวลาจิตมันสงบเข้ามา เวลาประพตปฏิบัติมันจะเห็นไฉน เห็นความเป็นไปของจิต เห็นนิมิตต่างๆ

ความเห็นนิมิตนะ เห็นเงาออกไป เห็นกายนี้ออกไปเดินจงกรมอยู่บนอากาศ เห็นกายของเราไปนั่งอยู่บนอากาศ อย่างนี้หลวงปู่มั่นท่านก็เคยเป็น หลวงปู่มั่นเคยนั่งทำความสงบของใจ เวลาจิตสงบขึ้นมา เห็นตัวเองออกไปเดินจงกรมอยู่บนอากาศ สิ่งที่หลวงปู่มั่นไปเดินจงกรมบนอากาศ เวลาย้อนกลับเข้ามาแล้วออกมา มันก็เหมือนเดิมไง สิ่งเหมือนเดิม จนถึงที่สุดนะ หลวงปู่มั่นท่านคงต้องลาพระโพธิสัตว์ของท่านนะ แล้วท่านย้อนกลับมา แล้วท่านถึงจะเห็นกายโดยสัจจะความจริง

การเห็นกายมันก็เป็นนิมิตอันหนึ่ง แต่นิมิตอย่างนี้เป็นนิมิตสัจจะความจริงใจ เป็นอุคคหนิมิต เวลาเราแยกส่วนอย่างนี้มันเป็นปฏิภาคะ สิ่งที่เป็นปฏิภาคะ เราแยกส่วนส่วนขยายส่วนอย่างนี้มันเป็นปฏิภาคะ นี่มันเป็นวิปัสสนา แต่ถ้ามันเป็นนิมิตจากภายนอก เราไปเห็นนิมิตต่างๆ เห็นว่าเห็นนิมิตปั๊บเราก็มองสิ่งนี้เป็น โสดาบัน เห็นนิมิตครั้งที่สอง นิมิตนี้เกิดจากไหน? เกิดจากจิตสงบนะ

ถ้าจิตสงบเข้ามา มันจะเห็นภาพ เห็นนิมิตต่างๆ เห็นว่าเราออกไปรับรู้สิ่งต่างๆ แล้วก็เข้าใจว่าสิ่งนี้เป็นธรรม นิมิตหาใจ บวชในพุทธศาสนาแล้วให้กิเลสมีอำนาจเหนือกว่าใจดวงนี้ แล้วเราก็ประพฤติปฏิบัติไป แล้วก็กิเลสใจ กิเลสคือมาร มารมันก็ให้ค่าไป ทั้งๆ ที่เราเกิดพระพุทธศาสนา นะ แต่เวลาประพฤติปฏิบัติออกไป เห็นนิมิตหนหนึ่งเราก็มองนี่เป็น โสดาบัน เห็นนิมิตอีกหนหนึ่งเราก็มองนี่เป็น สกิทาคามี เห็นเราออกไปเดินจงกรมบนอากาศ ว่าเป็นอนาคามี เห็นความเป็นไป เห็นจิตบนอากาศ ก็ว่าสิ่งนี้เป็นที่สิ้นสุดของกิเลสใจ สิ่งนี้เป็นธรรมได้อย่างไร มันเป็นเรื่องโดยตรงไหน มันเกี่ยวอะไรกับอริยสัง

เหมือนกับชาวต่างชาติเขาหลบเข้ามาในเมืองโดยผิดกฎหมาย เขากลับออกไปสังคมออกไปโดยความเปิดเผยในตัวเขาไหม? เขาต้องอยู่แบบซ่อนเร้นนะ เพราะเขาอยู่แบบซ่อนเร้น เพราะเขาเข้าเมืองโดยผิดกฎหมาย นี่การเข้าถึงธรรมใจ ในเมื่อกิเลสมันมีในหัวใจ มันเข้าไม่ถึงธรรมนะ ถ้ามันเข้าไม่ถึงธรรม เห็นไหม เห็นนิมิต เห็นความเป็นไป ก็เข้าใจว่าเป็นธรรม

พอเข้าใจว่าเป็นธรรม ถ้ามันไม่เป็นอริยสังนะ มันไม่เห็นสัจจะ เห็นมรรคญาณ สิ่งที่เห็นที่ว่า ภาวนามยปัญญาที่เข้ามาทำลายกิเลส มันจะไม่เข้าใจสัจจะความจริง ถ้ามันเข้าใจสัจจะความจริง มีดวงตาเห็นธรรม ถ้าดวงตาเห็นธรรมมันจะเข้าใจตามความจริง เหมือนกับที่เราเข้าถึงสภาวะธรรมโดยถูกต้อง ถูกต้อง เราเป็นสัตบุรุษชาติ นั้น เรามีดวงตาเห็นธรรม เรามีสัตบุรุษชาติอยู่ใน

สภาวะธรรมอันนั้น เราจะเข้าที่ไหนก็ได้ เพราะอะไร เพราะเราทำถูกต้องตามกฎหมาย เราเกิดในสภาวะธรรมอันนี้

ถ้าเกิดในสภาวะธรรมอันนี้ มันมีวิธีการของมันไง ไม่ใช่ไม่เห็นนิมิตหนหนึ่งแล้วว่าเป็นสภาวะธรรม เห็นนิมิตหนหนึ่งก็เป็นสภาวะธรรม แล้วมันไม่ใช่อริยสัจ มันไม่ใช่ทุกข์ควรกำหนด ไม่ได้ใช้มรรคญาณทำลาย ถ้ามรรคญาณทำลาย มันไม่เกิดนิโรธ มันไม่เกิดทุกข์ควรกำหนด สมุทัยควรละ มันไม่ได้ละสมุทัยออกไป มันไม่ได้ละอุปาทานสิ่งใด สิ่งที่มีมันไม่ได้ละอุปาทานสิ่งใด มันถึงไม่รู้วิธีการ มันถึงไม่รู้ถึงสัจธรรมความเป็นจริง มันถึงไม่กล้าออกสังคม ไม่กล้าเข้าไปในที่สว่าง ไม่กล้าเข้าไปในสถานที่ที่เขามีผู้ตั้งด่านตรวจ เห็นไหม สิ่งนี้มันจะคอยขัดขวาง

นี่ก็เหมือนกัน ไม่กล้าตอบ ไม่กล้าแก้กรรม เหมือนหมอที่จบจากหมอแล้วไม่ยอมรักษาโรค แล้วก็หลบๆ หลีกๆ เห็นไหม นี่เป็นคนที่เข้าเมืองโดยผิดกฎหมายนะ แต่ถ้าผู้ที่เข้าเมืองแล้วใช้เอกสารปลอมใจ สิ่งที่เขาเข้าเมืองแล้วใช้เอกสารปลอมนะ เรามีเอกสารปลอม ไปอยู่กับครูบาอาจารย์ ก็พยายามจะทำ...เวลาผิด ผิด ๒ ชั้น ทำผิดเพราะมีเอกสารปลอม ทำเอกสารปลอม แล้วใช้เอกสารปลอม นี่ทำเอกสารปลอมเข้าไปอยู่กับครูบาอาจารย์ ครูบาอาจารย์เป็นธรรมใหม่ ถ้าครูบาอาจารย์เป็นธรรมนะ สิ่งที่เป็นธรรม เราเข้าไป เรามีกิเลส ครูบาอาจารย์เลี้ยงเรามา นะ ครูบาอาจารย์

เราเกิดเป็นพ่อเป็นลูกในสังคมเขา พ่อแม่ต้องเลี้ยงลูก เลี้ยงลูกด้วยอะไร? เลี้ยงลูกด้วยความรักของเขา เขาเกิดมีครอบครัวกัน เขาก็มีลูก เขาต้องเลี้ยงลูกของเขา เขาหาสิ่งใด เขาก็หาให้ลูกเขากิน สิ่งใดอาหารที่เป็นประโยชน์จะให้ลูกเขา ก็ต้องให้ลูกเขาร่างกายสมบูรณ์ จะได้ไม่เป็นโรคเป็นภัย จะได้ไม่ต้องเสียค่ารักษา เห็นไหม เขาจะต้องให้ลูกเขามีวิชาการเพื่อจะได้อยู่ในสังคมได้ นี่ความรักของพ่อแม่

แต่ถ้าความรักของครูบาอาจารย์ นี่ “พ่อแม่ครูจารย์” จะรักลูกมาก รักลูกศิษย์ลูกหายิ่งกว่าสิ่งใด เพราะอะไร เพราะครูบาอาจารย์เรานั้นนะ กว่าที่จะประพฤติปฏิบัติมาได้แต่ละองค์ กว่าที่จะบรรลุธรรม กว่าจะมีดวงตาเห็นธรรม กว่าที่จะประพฤติปฏิบัติธรรมขึ้นไปแต่ละขั้นแต่ละตอน เห็นความลำบากลำบาก เห็นกิเลสเป็นแก่นกิเลส กิเลสนี้เหนียวแน่นในหัวใจสาหัสสากรรจ์ สิ่งนี้เหนียวแน่นมาก ขนาดองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้ายังท้อใจนะ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ว่าสิ่งนี้จะสอนใครได้

แล้วครูบาอาจารย์ที่ประพฤติปฏิบัติไป จะบรรลุธรรม จะมีดวงตาเห็นธรรมขนาดไหน ไปถึงจุดไหน “องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นผู้ที่บอกไว้แล้ว เป็นผู้ที่บอกไว้แล้ว” นี่เคารพองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าด้วยหัวใจ แล้วตัวเองผ่านพ้นจากสิ่งนี้มา สิ่งนี้ที่มันเป็นความยากลำบาก สิ่งที่เป็นความยากลำบาก เห็นไหม พ่อแม่ต้องพยายามสร้างลูกขึ้นมาเพื่อจะให้ทรงตระกูลของตัวเองไว้กับสังคมโลก รัก ห่วง แหนตระกูลของตัวเองนัก ครูบาอาจารย์เป็นศากยบุตร พุทธชินารส เป็นสาวกขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ตรัสรู้ธรรมอยู่ในท่ามกลางของพระพุทธศาสนา ก็ต้องการศาสนทายาท สิ่งที่ต้องการศาสนทายาทขึ้นมา ทำไมจะไม่กล่อมเกลี้ยงเลี้ยงดูลูกๆ ของตัวเองด้วยความมุนานะ

เลี้ยงด้วยร่างกาย ป้างัยเครื่องอาศัย พ่อแม่หามาให้ทั้งหมด แล้ววิชาการที่พ่อแม่หามาให้ทั้งหมด สิ่งนี้เป็นธรรมของครูบาอาจารย์นะ แต่เราทำเอกสารเท็จ นี่เพราะหัวใจเป็นกิเลส สิ่งที่เป็นกิเลสในหัวใจของเรา เข้าไปแอบอ้าง เข้าไปเพื่อต้องการสิ่งนี้มาเป็นประโยชน์กับตัว เวลาออกจากนี้ไปก็จะไปอ้างว่าได้อยู่กับครูบาอาจารย์องค์นั้นมา ได้อยู่กับสำนักนี้มา สำนักนี้เป็นผู้ที่ให้เรามีเอกสารเท็จนี้ เอาเอกสารเท็จนี้ออกไปเที่ยวทำประโยชน์ เห็นไหม มันก็เป็นประโยชน์ไปไม่ได้เพราะอะไร เพราะสิ่งนี้มันเป็นเอกสารเท็จ เท็จเพราะกิเลสในหัวใจเราเป็นเท็จ

แต่ใจของครูบาอาจารย์เป็นความจริง สำนักนั้นเป็นสำนักจริง ครูบาอาจารย์ก็เป็นของจริงของจริงเพราะอะไร เพราะถ้าไม่จริงจะสั่งสอนหัวใจเราไม่ได้ ถ้าไม่จริงจะไม่รู้วิธีการของหัวใจที่เริ่มตั้งแต่บรรลุธรรม ตั้งแต่ดวงตาเห็นธรรม แล้วก็ผ่านขั้นตอนมาแต่ละขั้น จะวิธีการอย่างไร จะพยายามทำความสงบเข้ามาขนาดไหน สิ่งที่สมคูลกับใจดวงนั้นที่ยกขึ้นมาวิปัสสนา จะยกขึ้นมาวิปัสสนาอย่างไร

ถ้ายกขึ้นวิปัสสนา เห็นโดยนิมิตที่ว่าโดยความเป็นไป สิ่งนั้นเป็นส่วนหนึ่ง ถ้าเห็นโดยสัจจะเป็นปัญญาวิมุตติ เป็นเอกสารต่างๆ ขึ้นมา อันนี้เป็นส่วนหนึ่งนะ สิ่งที่เป็นส่วนหนึ่ง คือความเป็นไปของใจดวงนั้น สิ่งนี้เป็นความจริงทั้งหมดเลย แต่เพราะกิเลสในหัวใจมันเป็นเท็จ มันเลยทำเอกสารเท็จ แล้วออกมาประกาศธรรม

ทำเอกสารเท็จนะ แล้วก็ใช้เอกสารเท็จ เห็นไหม เวลาเข้าไปในสังคม เทศนาว่าการตั้งสภาวะธรรม นี่ไปจำมา เป็นสัญญา เป็นความรู้สึกลึก เวลาศึกษาธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พระไตรปิฎกนี้ คู่พระไตรปิฎกเป็นกิริยาธรรม เป็นแผนที่เครื่องดำเนิน เอาแผนที่มาทาง

แล้วก็สอนเขาด้วยแผนที่ แต่ก็อ่านแผนที่ผิด เพราะแผนที่มันมีพิกัดของมัน มันมีความเป็นไปได้ของมัน เห็นไหม นี่ใช้เอกสารเท็จ เอกสารเท็จเทศนาว่าการ จะไม่รู้วิธีการ

ขณะที่ไปในพิกัด ไปตามถนนหนทาง มันจะมีที่เป็นที่แยก ทางแยกทางร่วมต่างๆ จะต้องเลี้ยวซ้ายเลี้ยวขวา ถ้าเรามีจิตนิสัยนะ ทางแยก ทางร่วม ผู้ที่เป็นธรรม ทางแยกทางร่วมนั้นก็ชี้ทางได้ เวลาออกเทศนาว่าการ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าวางธรรมไว้ให้กับบริษัท ๔ ภิกษุ ภิกษุณี อุบาสก อุบาสิกา ขณะที่อุบาสก อุบาสิกา เขาต้องการธรรมโอสธเพื่อจะรื้อฟื้นจิตใจของเขาเห็นไหม เขาก็ต้องการสิ่งที่เป็นความจริง

นี่ใช้เอกสารเท็จ เทศนาว่าการ เขาถามเรื่องถนนหนทางว่า ทางร่วมทางแยกจะไปอย่างไร ก็ชี้เข้าป่าเข้าเขาไปว่านี่ถนนหนทาง...มันจะเป็นถนนหนทางที่ไหนในเมื่อมันเป็นป่าเขา ป่าเขาเพราะชี้เข้าไปโดยในป่า เห็นไหม ครูบาอาจารย์บอกว่าห้ามพูด พูดไม่ได้ เพราะอะไร เพราะว่ายังมีครูบาอาจารย์อยู่ สิ่งที่มีครูบาอาจารย์อยู่ พูดไปมันจะเป็นการเสีย เป็นการไม่เคารพครูบาอาจารย์นะ

เขาไม่ได้ถาม เขาถามว่า ทางร่วมทางแยกจะไปอย่างไร ไม่ได้ถามว่าถนนอยู่ในป่าหรือไม่ได้อยู่ในป่า ปิดกั้นใจ บอกว่า สิ่งนี้ครูบาอาจารย์ยังอยู่ ยังพูดไม่ได้ สิ่งนี้พูดไม่ได้ เป็นการขัดความเคารพ เห็นไหม ทางร่วมทางแยกมันเป็นไปได้ เพราะทางร่วมทางแยก พิจารณากายส่วนหนึ่ง พิจารณาเวทนาส่วนหนึ่ง พิจารณาจิตอย่างหนึ่ง พิจารณาธรรมารมณ์อย่างหนึ่ง ทางร่วมทางแยกแล้วแต่จิตนิสัยของผู้ที่จะประพฤติปฏิบัติ แล้วทางร่วมทางแยกมันก็มีเลี้ยวซ้ายเลี้ยวขวานะ เห็นไหม คนที่จะไปกรุงเทพฯ จะไปโดยเครื่องบินก็ได้ จะไปโดยทางรถก็ได้ ถ้าเขามีแม่น้ำ เขามีแหล่งน้ำ เขาจะมาทางน้ำก็ได้ สิ่งที่ทำได้ มันไปได้ทั้งนั้น

ผู้ที่มีธรรมในหัวใจจะรู้จักวิธีการทั้งหมด สิ่งทีวิธีการทั้งหมด สิ่งทีทางร่วม ทางแยก ทางก้าวเดิน มันเป็นไปได้ทั้งหมดละ ถ้าเป็นเอกสารเท็จนะ ถ้าใช้เอกสารเท็จ เพราะหัวใจมันเป็นเท็จ ถ้าหัวใจเป็นเท็จมันจะไม่เข้าใจสิ่งต่างๆ เลย ไม่เข้าใจสิ่งต่างๆ แล้วก็ทำลายนะ ทำลายทั้งหมด ทำลายอะไร? ทำลายโอกาสไง ทำลายโอกาสของบริษัท ๔ เพราะว่าเอกสารนั้นเป็นเอกสารที่เท็จ เอกสารที่เท็จ

สำนักและครูบาอาจารย์นั้นเป็นของจริง แต่เพราะเอกสารนั้นเป็นเท็จ ถึงได้ไปสร้างสม ไปสร้างสิ่งทีออกมาเป็นเท็จมา แล้วเวลาใช้เอกสารเท็จ เห็นไหม โอกาสของบริษัท ๔ มันจะเสีย

โอกาสไปไง เพราะเอกสารนั้นเป็นเท็จ ถนนหนทางไปทางไหน? โนนอยู่ในป่า ในป่าในเขานี้ รุกขมูลเสนาสน์ มันเป็นที่ก้าวเดินของใจ ผู้ที่ประพฤติปฏิบัติอุปัชฌาย์อาจารย์ให้ภิกษุเข้าไปอยู่ใน รุกขมูลนั้นก็เพื่อจะรื้อค้นเข้ามาหาใจ เพื่อที่สังคเวท เพื่อจะรื้อค้นเข้ามาหาใจ นี่เป็นรุกขมูล เป็นรุกขมูลที่ว่าเราจะเข้าไป แต่วิชาการหรือวิธีการนั้นมันเป็นแนวทาง เป็นเอก เอโก ธัมโม เป็นทางเอก เป็นทางเครื่องก้าวดำเนิน มรรค ๘ วิธีการ ความคำริชชอบ เพียรชอบ งานชอบ นี่คือมัคโค คือทางอันเอก ทางอันเอกเกิดขึ้นมาจากหัวใจ นี่สภาวะธรรมอยู่ตรงนี้ต่างหากละ

ธรรมคือความรู้สึกในหัวใจ ภาวนามยปัญญาเกิดขึ้นมาจากใจ ถ้าใจมันมีมรรคญาณตัวนี้ มันจะเข้าใจสภาวะของใจทั้งหมด ถ้าใจทั้งหมด รุกขมูลนี้เป็นเรื่องของกาย เราเอาหัวใจกับร่างกาย นี้ พาร่างกายเข้าไปอยู่ใน รุกขมูลเสนาสน์ เพื่อให้มันสงบจากกิเลส ความฟุ้งซ่านเข้ามาในหัวใจ แล้วเวลาจิตมันก้าวเดินไป มันจะเห็นมรรคญาณในหัวใจ ถ้ามรรคญาณในหัวใจมันจะเห็นทาง เห็นทาง เห็นความเป็นไป นี่ถ้าเอกสารจริงมันจะเป็นเอกสารจริง

ครูบาอาจารย์เป็นเอกสารจริง เอกสารต้องไม่ใช่เอกสารปลอม ทำมาถูกต้อง เพราะครูบา อาจารย์ทำมา ก้าวเดินมาจากหลวงปู่มันเป็นผู้ค้นคว้า เป็นผู้บุกเบิกมา แล้วครูบาอาจารย์เราก็ก้าว เดินมาจากครูบาอาจารย์ที่เป็นจริง หลวงปู่มันเป็นครูบาอาจารย์ที่เป็นจริง รื้อสัตว์ขนสัตว์ จนครูบาอาจารย์มาเป็นครูบาอาจารย์มาเป็นวรรคเป็นตอนมา ก็ชี้ทางมาให้ถูกต้อง แต่เราไปทำเอกสาร เท็จเอง แล้วก็ใช้เอกสารเท็จด้วย ทำเอกสารเท็จ เห็นไหม โทษ ๒ ชั้น ๓ ชั้นนะ

แต่ถ้าเป็นเอกสารจริง มันจะเกิดขึ้นมาจริงในหัวใจ นี่ครูบาอาจารย์ หลวงปู่มันที่มานี้ ครูบาอาจารย์ยังก้าวเดินถูกต้อง เพราะอะไร เพราะเอกสารจริง แล้วมรรคญาณ ความเป็นภาวนามย ปัญญาเกิดจากหัวใจ มันก็เป็นถนนหนทาง เป็นมัคโค เป็นมรรค ทางอันเอก นี่จริง แล้วเวลาชี้ทาง ขึ้นมาจะให้เราก้าวเดิน เราไปทำความเท็จมา เราถึงไม่เข้าใจสัจจะความจริง

ถ้าเข้าใจสัจจะความจริง เวลาทำความสงบเข้ามา มรรคญาณเกิดอย่างไร มัคโค ทางอันเอก สัมมาสมาธิ สัมมาสติ สัมมาสัมมัณโต งานของหน้าที่ของจิตนิสัยของจิตที่จะพิจารณากาย จะพิจารณาจิต จะพิจารณาธรรม จะพิจารณาธรรมมารมณ์ พิจารณาอย่างใด แล้วแต่อำนาจวาสนา ของเขา

ในทางเดิน ก้าวเดินนี้ ครูบาอาจารย์ของเราบางครั้งจะก้าวเดิน จะมาทางเครื่องบิน มาทาง เครื่องบินคือปัญญาวิมุตติ แต่ถ้าจะมาทางถนนหนทาง ถนนหนทางเป็นทางที่ปลอดภัย สิ่งที

ปลอดภัยนี่จะเป็นเจโตวิมุตติ เจโตวิมุตติไปตามพิจารณาความเป็นสัจจะความจริง แต่ครูบาอาจารย์ บางองค์ไปทั้งเครื่องบิน ต่อทั้งทางรถยนต์ ต่อทั้งทางน้ำ ไปทั้งหมดเพราะอะไร เพราะขณะที่ วิปัสสนาไปมันเปลี่ยนแปลงไป จากวิปัสสนาเวทนา วิปัสสนากาย วิปัสสนาจิตเปลี่ยนแปลงไป นี่ สิ่งนี้เป็นจริตเป็นนิสัย จะไม่มีสูตรสำเร็จ จะไม่มีสิ่งที่เป็นกรอบตายตัว กรอบตายตัวเป็นเรื่องของ กิเลส

ธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า หัวใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า บรรลุธรรมจริง แต่เพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าวางธรรมไว้ ๕,๐๐๐ ปี ถึงวางธรรมด้วย ภาควัณณุตินี้ แต่บัญญัติไว้เป็นรูปแบบ เป็นกรอบนะ เป็นกรอบเฉยๆ แต่มันยังมีทางปลีกย่อย มัน ยังมีวิธีการ มันยังมีวิชาการที่แต่ละหัวใจที่จะหาทางช่องทางออกอย่างนี้ นี่ถือเป็นหลักเกณฑ์เฉยๆ ธรรมและวินัยเป็นหลักเกณฑ์ หลักเกณฑ์ให้เราก้าวเดิน ไม่ใช่กรอบต้องอย่างนี้ตลอดไป

เห็นไหม เวลาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าพูดไว้ในพระไตรปิฎก “ไปไม้ในป่า” สัจจะความจริง เหมือนสัจจะความจริง เหมือนไปไม้ในป่า ในป่าไปไม้เต็มไปหมดเลย แต่ธรรมใน พระไตรปิฎกองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเปรียบเหมือนไปไม้กำมือหนึ่ง แต่เป็นหัวใจ เป็น ธรรมและวินัยที่เราสิ่งนี้

ถ้าเดินตามนี้ ถ้าเคารพธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า จะไม่ทำให้เราหลง หลก จะไม่ทำให้เราออกนอกกลุ่มนอกรทาง จะไม่ทำให้เราอ้างอิงเป็นมหาโจรใจ มหาโจรว่า “เรารู้ ธรรม สัจจะความจริง” แล้วแสดงออกมา มันเป็นของปลอมทั้งหมด เวลาแสดงออกมาเป็นของ ปลอม ก็บอกว่า เวลาแสดงสัจจะทางโลกก็จะแสดงเป็นสัจจะเรื่องของโลกทั้งหมด ไม่แสดงเรื่อง ของธรรม เรื่องทางโลกคือพิธีกรรมไป

สิ่งที่เป็นพิธีกรรม เป็นศาสนพิธี เป็นความเป็นไปของโลก สิ่งนี้แสดงออก นี่ใช้เอกสาร ปลอม ว่ามาจากสำนักที่มีชื่อเสียง สำนักที่ครูบาอาจารย์รับประกัน แต่เวลาประพฤติปฏิบัติไปมัน จะเป็นเรื่องของโลกๆ โลกๆ คือว่าโลก เราทำได้ เดียวนี้วิทยาศาสตร์มันเจริญนะ เราจะทำให้ หุ่นยนต์ทำแทนเราก็ยังได้เลย สิ่งต่างๆ สิ่งนี้พิธีกรรม เรื่องของการกระทำให้เครื่องยนต์ทำแทนเรา ได้ แต่หัวใจไม่ได้ หัวใจต้องทำเอง ต้องสันติภูมิโก ต้องปัจเจกตั้ง ต้องความเป็นไป เห็นไหม แล้ว บริษัท ๔ เขาหวังสิ่งนี้ไป เขาหวังสิ่งนี้ว่าเพื่อเป็นประโยชน์

ในเมื่อครูบาอาจารย์ หลวงปู่มั่นเป็นพระกรรมฐานที่มีชื่อเสียงในปัจจุบันนี้ แล้วฝึกฝนครูบาอาจารย์มหาศาล แล้วเขาก็หวังพึ่งพระป่า หวังพึ่งพระผู้ที่ประพฤติปฏิบัติ ผู้ที่ประพฤติปฏิบัติคือว่าผู้ที่รู้จริงเห็นจริงจากภายในใจ ถึงจะเป็นผู้ชี้ทาง แล้วเราใช้เอกสารปลอมกัน เราถึงชี้ทางได้ไม่ถูกต้อง

ผู้ที่ประพฤติปฏิบัตินะ ถึงคราวหนักต้องหนัก ถึงคราวที่ใช้ปัญญา เวลาครูบาอาจารย์เรา หลวงปู่มั่น ถ้าจิตไม่สงบ ต้องทำจิตนี้ให้สงบเข้ามาก่อน ถ้าจิตไม่สงบ ความคิดที่คิดขึ้นมาเนี่ย เราไปเคารพกิเลส ถ้าเคารพกิเลสมันก็เป็นการสร้างภาพ เป็นการความเป็นไป แล้วจิตมันก็จะอยู่อย่างนั้นเพราะมันติด สิ่งที่ติดมันก้าวเดินเข้ามาไม่ได้ มันปล่อยวางสิ่งที่เป็นภาระรุงรังของจิตไม่ได้ เหมือนกับสิ่งที่ภาชนะที่มันมียาพิษ เราต้องล้างสารพิษ ล้างยาพิษนั้นออก อาหารที่มีพิษเขาต้องไปแช่น้ำ เขาต้องไปล้างพิษนั้นออก อาหารนั้นถึงจะกินได้ไง

จิตนี้ก็เหมือนกัน ถ้ามันมีสารพิษ มันมีกิเลส สิ่งที่เป็นกิเลสคือการคาดหมาย แล้วเราประพฤติปฏิบัติไปด้วยความคาด ด้วยความหมาย ด้วยการเป็นไป สิ่งนี้มันจะเป็นได้อย่างไร มันถึงต้องทำความสงบของใจเข้ามา ถ้าจิตสงบไปเห็นนิมิต สิ่งที่เป็นนิมิตนั้น เพราะจิตมันสงบแล้วมันไปเห็น สิ่ง que เห็นอย่างนี้เพราะอำนาจของจิตที่มันสงบ สิ่ง que จิตสงบนี้มันจะเห็นสภาวะต่างๆ ความเห็นอย่างนั้นเห็นจากจิตที่มันสงบต่างหากละ แต่ถ้าเราเห็นบ่อยครั้ง เราส่งออกบ่อยครั้งเข้า เห็นแล้วเราตามความเห็นนั้นไปตลอดไป จิตนี้จะเสื่อมหมดเลย พอจิตนี้เสื่อมหมดไปแล้ว มันจะมีอะไรเหลือไว้ในหัวใจละ? มันก็มีแต่ความเร่าร้อน สิ่ง que เห็นนิมิตนี้มันถึงว่าไม่เป็นอริยสัจ มันถึงไม่ใช่มรรคโค ไม่ใช่ทาง

แต่ถ้าจิตมันสงบเข้ามา แล้วมันออกไป ย้อนออกไปแล้วไปเห็นกาย สิ่ง que เห็นกายนี้เป็นภาพจากภายใน คือภาพจากในหัวใจ ไม่ใช่เราไปเห็นกาย เห็นไหม เราไปเที่ยวป่าช้า ไปเห็นซากศพแล้วกำหนดหลับตา เห็นภาพจากภายในไหม ถ้าเห็นแล้วให้กลับมา ในวิสุทธิมรรค ถ้าเห็นแล้วให้กลับมาอยู่ที่ของตัว แล้วยกภาพนั้นขึ้นมาให้ได้ ยกภาพของกายขึ้นมาให้ได้ เพราะมนุษย์ยังติดกันอยู่ที่ภายในนี้ สิ่ง que เป็นกาย มันมีความต้องการทะยานอยากไปตามกายนั้น สิ่งนี้มันถึงจะเป็น ถ้าเห็นนิมิตโดยภาพกาย สิ่งนี้ถึงจะเป็นมรรคใจ

ถ้าไม่ใช่เอกสารปลอม สิ่งนี้เป็นเรื่องเล็กน้อยนะ เพราะสิ่งใด เพราะนี่เป็นขั้นตอนของพระโสดาบันใจ มันยังมีสัทธาคามิ ยังมีอนาคามินะ สิ่ง que เข้าไปตั้งแต่ปลดเปลื้องเข้ามาแต่ละขั้นแต่ละ

ตอนขึ้นมา มันจะมีมรรคญาณ มรรคะ ทางร่วมทางแยก ทางแยกต่างๆ มันจะมีเลี้ยวซ้ายเลี้ยวขวา เวลาจิตก้าวเดินเข้าไป กว่าจะเข้าไปบรรลุธรรมไป สิ่งที่จะบรรลุธรรม

ถ้าเป็นโศคาบันมันจะไม่สืลัพพตปรามาส จะไม่ลูปคลำในศีล จะไม่ลบลูกฐาอาจารย์ จะไม่ทำลาย จะไม่สวนกระแสสิ่งต่างๆ ทั้งหมดเลย เพราะอะไร เพราะเวลาครูบาอาจารย์บรรลุธรรมแต่ละขั้นตอน “องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบรรลุแล้วๆ” แล้วจะกราบองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าด้วยหัวใจ

แต่ถ้ามันเป็นกิเลสตัดหาความทะยานอยาก ใช้เอกสารปลอม ทำเอกสารปลอม เข้าเมืองก็ เข้าเมืองผิด เวลาบรรลุธรรมว่าบรรลุธรรมมันก็ไม่บรรลุ เพราะถ้าบรรลุมันเข้าเมืองถูกต้อง เข้าเมืองถูกต้องมันเป็นความเป็นธรรมไป

เวลาบรรลุธรรมขึ้นมา จิตบรรลุออกมาในธรรม มันจะเป็นอัตโนมัติของจิตนั้น

“อชฺฐานะ” สิ่งที่เป็นกุปปธรรม อกุปปธรรม อกุปปธรรมคือมันจะกลับไปเป็นสภาวะแบบ นั้นไม่ได้ เหมือนอาหารที่สุก อาหารดิบเก็บไว้ อย่างผักดิบ ถ้ามันมีเมล็ดของมัน มันไปลงดินที่ ไหนมันก็เกิดได้ แต่ถ้ามันโดนต้มจนสุกแล้ว สิ่งที่สุดแล้วจะกลับไปปลูกอย่างไรมันก็ไม่ขึ้น นี้ก็ เหมือนกัน ถ้าบรรลุธรรม สิ่งที่บรรลุธรรมมันเป็นอัตโนมัติ จิตนี้จะไม่สืลัพพตปรามาส จะไม่ลูปคลำ จะลูปคลำไม่ได้ เพราะอะไร เพราะจิตมันไม่เป็นเช่นนั้น

คุณางวิสาขาสี นี้ยังเคารพพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ ไม่มีโอกาสทำบุญยังหาอุบาย วิธีการจะทำบุญให้ได้ นี้ปรารถนามาเป็นมหาอุปัฏฐากก็ได้อุปัฏฐากไป แต่พระอานนท์ได้ ประพฤติปฏิบัติขึ้นไปเป็นพระโศคาบันเหมือนกัน องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปรินิพพาน ถึงกับร้องไห้ร้องไห้ให้นะ นี่พระโศคาบันยังร้องไห้ร้องไห้เพราะอะไร เพราะว่า “เรายังมีกิเลสอยู่ ดวงตาของโลก คือองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็จะมาละชั้นไปแล้ว แล้วใครจะเป็นผู้ชี้ทาง ให้เรา”

นี้ก็เหมือนกัน แม้แต่พระโศคาบันยังเคารพ ยังต้องการสิ่งนี้อย่างมหาศาล แล้วถ้าบอกว่า บรรลุธรรมแล้วยังใช้เอกสารเท็จ ยังไม่รู้เหนือรู้ใต้ วิธีการทางร่วมทางแยก ไม่รู้วิธีการว่าจิตนี้มัน จะเข้ามาสงบอย่างไร จิตนี้เวลาสงบเข้ามานี้รักษาอย่างไร รักษาความสงบของใจ ว่า “สิ่งนี้เป็น ความว่าง มรรคผลคือความว่าง” ความว่างนี้องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกเป็นอจินไตย

อจินไตย ๔ พุทธวิสัย เรื่องของโลก เรื่องของกรรม แล้วเรื่องของฌาน ฌานนี้คือความสงบ มัน
เป็นอจินไตยเลย เพราะมันมีความละเอียดอ่อนต่างกัน ความหยาบละเอียดอ่อนเพราะจิตคนสร้าง
มาต่างกัน จิตของคนเราสร้างบุญญาธิการมาต่างกัน ความละเอียดอ่อนนี้ต่างกัน เวลาเข้าไปมรรค
ญาณ ทางร่วมทางแยกมันถึงต่างกัน ต่างกันเพราะอะไร

เพราะผู้ที่บรรลุเร็ว ผู้ที่ตรัสรู้เร็ว เห็นเร็ว เพราะอะไร เพราะสิ่งนี้มันสร้างสมบุญญาธิการ
มา ผู้ที่บรรลุช้ามันก็ต้องสร้างสม แล้วสร้างสมสมาธิระดับไหน ความเป็นไปเหมือนกัน มันไม่มี
สูตรสำเร็จ มันเป็นไปได้ที่จะเป็นสูตรสำเร็จ มันเป็นปัจจัยตั้ง มันเป็นที่ว่าเป็นภาวนามย
ปัญญาแล้วแต่จริตนิสัยที่จะเข้ามาเป็นมัชฌิมาปฏิปทาระหว่างหัวใจนั้น ถ้าระหว่างหัวใจนั้น แล้ว
สิ่งนี้ใครเป็นผู้ชี้แนะ สิ่งนี้เราก็คงไม่รู้ เราไม่รู้หรอก ถ้าเราเป็นโสดาบันนะ เราก็คงไม่รู้วาสภิกาคามี
อนาคามีทำอย่างไร แล้วเราทำไมจะไม่เคารพครูบาอาจารย์ ไม่เคารพผู้ชี้แนะ

เพราะผู้ชี้แนะ คุณติ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเกิดมาไม่มีกรรม ยังค้นคว้าสิ่งนี้มา แล้ว
ธรรมเวลาเรามีอยู่นี้ องค์หลวงปู่มั่นออกประพฤติปฏิบัติ ธรรมก็มีอยู่ แต่ไปถามใคร ใครจะแก้สิ่ง
ที่จิตนี้ไปติด จิตนี้ไปเกี่ยวข้องได้ละ มันก็ไม่มีใครชี้แนะ จนองค์หลวงปู่มั่นต้องพยายามค้นคว้าเอง
แล้วก็เทียบเคียง ใช้สติปัญญาเทียบเคียงตลอดมา จนถึงที่สุดเพราะองค์หลวงปู่มั่นมีบุญญาธิการมา
เพราะครูบาอาจารย์บอกว่าองค์หลวงปู่มั่นท่านปรารถนาเป็นพระโพธิสัตว์ นี่เพราะบารมีอันนี้
เพราะท่านปรารถนาเป็นพระโพธิสัตว์ ท่านสร้างบุญญาธิการมามาก ท่านถึงมีบุญญาธิการ
เหมือนกับองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าที่ไปเห็นเทวทูต ยังสะเทือนหัวใจ

นี่ก็เหมือนกัน แต่เป็นกึ่งพุทธกาล เป็นสาวกสาวก หลวงปู่มั่นเป็นสาวก แต่มีธรรมของ
องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าอยู่แล้ว แต่พวกเรานี่พวกสาวกสาวก เรื่องกุศลบุตรสุดท้าย
ภายหลัง ปัญญา มันยิ่งอ่อนแอไป มันถึงต้องเคารพครูบาอาจารย์ มันถึงต้องหาครูบาอาจารย์เป็นที่
เกาะที่เหนี่ยว มันจะเคารพครูบาอาจารย์อย่างมหาศาลเลย

อุปัชฌายวัตร อาจารย์วัตร สิ่งนี้มันเป็นวัตร วัตรคือวินัย วินัยคือบาลี งาม บาลีนี้ ศีล
๒๑,๐๐๐ งาม ถ้าเราลบหลู่ ทำไมเวลาดานงวิสาขา ขนาดบิดาของสามียังไม่ลบหลู่ แล้วเรานี้เราลบหลู่
ลบหลู่ณะว่า “ความต่าง ความเห็นผิด”

ความเห็นต่างมันเป็นเรื่องของโลกๆ นะ แต่เรื่องของความเป็นไป ถ้าหัวใจ ถ้าเอกสารนั้น
เป็นของจริง การแสดงออกมา การใช้เอกสารนั้นมันจะเป็นความจริง ถ้าเอกสารนั้นมันเป็นของ

ปลอม เอกสารนี้มันปลอม เวลาบอกว่า “ความเห็นต่าง ความเห็นต่าง” ความเห็นต่างนี้เป็นเรื่องของโลก แต่ความเห็นจริง ความเห็นร่วมเพราะเป็นธรรม สิ่งที่ครูบาอาจารย์หัวใจเป็นธรรม การแสดงออกมานั้นเป็นธรรม แต่เพราะปัญญาของเราไม่ถึง ปัญญาของเราไม่เข้าใจ เพราะปัญญาเราไม่มี เราถึงไม่เข้าใจอุบาย ไม่เข้าใจวิธีการ ไม่เข้าใจเหตุผลที่ใหญ่หลวงที่ต้องการสร้างศาสนาทายาท

“ศาสนาทายาท” เหมือนพ่อแม่ที่รักลูก รักสกุล ต้องการให้สกุลของตัวเองเจริญงอกงามขึ้นไป ครูบาอาจารย์นี้เป็นสกุลของพุทธะ สกุลขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นสกุลพุทธะ ศากยบุตรพุทธชินนโรส สิ่งที่พุทธชินนโรสก็สืบต่อกันมา แล้วหลวงปู่มั่นพยายามเอาสิ่งนี้ เอาคุณธรรม ที่ว่าเคารพธรรมๆ ให้เกิดขึ้นมาจากหัวใจ จนเทวดา อินทร์ พรหม มาสักการบูชา

สักการบูชาสิ่งที่ไม่เคยมี สิ่งที่ว่างวันไป แล้วหลวงปู่มั่นประพฤติปฏิบัติขึ้นมาจนบรรลุธรรม เห็นธรรมตามความเป็นจริง จนเทวดา อินทร์ พรหม มากกราบสักการะ มาฟังธรรมขององค์หลวงปู่มั่น แล้วองค์หลวงปู่มั่นวางธรรมไว้ให้ลูกศิษย์ลูกหาออกมาเป็นชั้นเป็นตอนขึ้นมาอย่างนี้ สิ่งนี้เป็นสภาวะธรรม สิ่งที่เป็นความจริงอย่างนี้ แล้วเราจะก้าวเดินตามครูบาอาจารย์ของเราไหม

ถ้าเราก้าวเดินตามครูบาอาจารย์ของเรา เราก็จะก้าวเดินต่อไป จากโศดาบัน สกิทาคามี อนาคามีขึ้นไปจนถึงอรหัตตผล สิ่งที่เป็นอรหัตตผลมันจะเป็นเนื้อเดียวกัน ยิ่งเป็นอรหัตตผล สิ่งที่เป็นเนื้อเดียวกัน เพราะเป็นความว่างที่ว่าสิ่งที่ออกมา เห็นไหม ชั้นมันกระเพื่อม ถ้าเราจะคิดสิ่งใด เราจะวิตกวิจารณ์สิ่งใด สติมันพร้อม มันเป็นอัตโนมัตติ

สิ่งที่จิตนี้เป็นอัตโนมัตติ มันออกมาเสวยอารมณ์ สิ่งที่เสวยอารมณ์ แล้วมันจะยิ่งไปทวนกระแส เห็นไหม ถ้าเป็นเอกสารจริงมันเป็นอย่างไร มันไม่ใช่ว่าความเห็นต่าง สิ่งที่เป็นความเห็นต่างนี้มันเป็นความคิด มันเป็นความรู้สึกของเราต่างหากละ แต่ถ้าเป็นความจริง เอกสารจริง สิ่งที่เป็นความจริง ขณะที่จิตมันออกไปรับรู้ นี่ความเห็นต่างมาจากไหน ความเห็นต่างเพราะอะไร เพราะสิ่งนี้มันเสวย มันมีสติ สติเป็นอัตโนมัตติที่มันเสวยอารมณ์ออกไป

แล้วครูบาอาจารย์ทำไมกราบองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ ด้วยหัวใจ แล้วถ้าความเห็นจริง ทำไมมันไม่กราบครูบาอาจารย์ด้วยหัวใจ ทำไมมันไม่เห็นลงรอยเดียวกันกับครูบาอาจารย์ละ

เพราะครูบาอาจารย์ทำสิ่งนี้มาเพื่อสากยบุตร เพื่อศาสนทายาท สิ่งที่เป็นสากยบุตร ศาสนทายาท แล้วเราก็เป็นสากยบุตร ศาสนทายาทที่เกิดขึ้นมา แต่มันเป็นเอกสารเท็จนะสิ สิ่งที่เป็นเอกสารเท็จ ความเป็นไปมันก็เลยเป็นเท็จ พอความเป็นเท็จขึ้นมา สิ่งนี้มันก็เป็นการตัดรอนสากยบุตรไป บริษัท ๔ โอกาส...ถึงบอกผู้ที่มีอำนาจวาสนาเกิดมาพบพระพุทธศาสนา แล้วเกิดมาพบครูบาอาจารย์นะ ถ้าเกิดมาพบครูบาอาจารย์ แล้วครูบาอาจารย์เราเป็นธรรม สภาธรรมนะ ธรรมอ่อน ธรรมนี้มีความเมตตาสงสาร มีแต่ความเมตตาจำนโลก

แล้วเราเกิดมาในศาสนา เราได้บวช เรามีอำนาจวาสนาได้บวชพระ แล้วเราเคารพธรรมของเรา เราถึงเข้าหาครูบาอาจารย์ของเราด้วยความเคารพคารวะ แล้วครูบาอาจารย์พยายามฝึกฝนเรา สั่งสอนเรา สิ่งที่คุณครูบาอาจารย์ พ่อแม่ติเตียนลูก ต้องการให้ลูกได้ดีทั้งนั้นนะ พ่อแม่คนไหนไม่เคยเกลียดลูก แต่ลูกเข้าใจว่าพ่อแม่ลำเอียง ลูกมีความเข้าใจได้ นี่ลูกที่มันยังมีกิเลสอยู่ เพราะเด็กไม่เข้าใจ

นี่ก็เหมือนกัน เราเป็นผู้บวชใหม่ ในหัวใจเราก็มียกิเลส เราก็ยอมรับ เราเข้าไปหาครูบาอาจารย์ สิ่งสภาวะแบบนี้มันก็เป็นอำนาจวาสนาของเรา แล้วครูบาอาจารย์ท่านเอ็ด คำว่า “เอ็ด” นี่มันเป็นการแสดงธรรมนะ ธรรมส่วนหนึ่ง ถ้าบรรลุธรรมแล้วมันจะเอาอะไรสิ่งใดมาเอ็ดล่ะ มันเป็นอุบายวิธีการที่แสดงออก แสดงออกมาซึ่งมธรรมให้เราเข้าใจว่า เราควรทำอย่างนี้ เราควรข้อนสติอย่างนี้ สิ่งนี้เป็นประสบการณ์ของครูบาอาจารย์ที่สร้างสมมา

ครูบาอาจารย์ก็สร้างสมประสบการณ์มาต่างๆ กัน แล้วการแสดงธรรมก็แสดงธรรมสิ่งที่เป็นความจริง เพราะใจนี้เป็นธรรม เอกสารนี้เป็นของจริง การแสดงออกเป็นของจริง แล้วเห็นความทุกข์ความยากของตัวที่พยายามค้นคว้ามา เหมือนเข็นครกขึ้นภูเขา แล้วทางไหนเป็นทางลาด ทางไหนเป็นชัน ทางไหนมีสิ่งใดนี่ก็จะบอกลูกศิษย์ลูกหาว่าควรจะทำอย่างนี้ ควรจะทำอย่างนี้ ถ้าเราเชื่อเราก็ได้สิ่งที่ว่าประสบการณ์อันนี้มา ที่เราไม่ต้องไปแสวงหาเอง

แต่ถ้าเอกสารปลอม มันไม่เชื่อ มันบอกว่าภูเขาอยู่ที่ไหน เห็นแต่เหว มีแต่เข็นครกลงเหว สิ่งที่เป็นเหว คิดว่าเหวนี่เป็นภูเขา นี่เอกสารเท็จมันต่างกันราวฟ้ากับดิน สิ่งที่เป็นภูเขามันต้องเป็นภูเขาขึ้นมาใช่ไหม ไม่ใช่ภูเขาอยู่หลุมลึกๆ ลงไปอย่างนั้นหรือ ภูเขาเป็นหุบเหวอย่างนั้นมันเป็นที่ไหนมี ถ้าเอกสารเท็จมันตีความอย่างนั้นนะ ว่าเราเข็น เราผลักครกมันก็ตกเหว “ง่ายดายมาก ทำได้ง่ายๆ การประพฤติปฏิบัตินี้แสนง่าย ทำไมครูบาอาจารย์บอกทุกข์ยาก ทุกข์ยาก ธรรมะอยู่ฟาก

ตาย” นี่ถ้ามันไม่เป็น ถ้ามันไม่เห็นตามความเป็นจริงของมัน มันเซ็นครกลงเหว แล้วมันบอกว่ามันเซ็นครกขึ้นภูเขา

เพราะกิเลสมันเหมือนภูเขา ภูเขา ภูเขานี้เป็นเรื่องสำคัญมากนะ ในหัวใจนี่กิเลสเต็มหัวใจนะ แล้วภูเขามันขวาง เราถึงเคารพกิเลส ต้องไปปีนภูเขานะ ต้องไปยุบยอบกับตัวมัน แต่ถ้าเป็นสภาวะตามความเป็นจริงนะ เราเคารพเราเอง สัจจะความจริงเคารพตัวเอง ถ้าเคารพตัวเองนี้ ภูเขาจะใหญ่ขนาดไหน มันก็ทำลายได้

เรามีเครื่องมือ เรามีปัญญาของเรา สิ่งใดมันจะเหนือปัญญาของคน ปัญญาของคนถ้ามีปัญหา ปัญญาต้องการปรารถนาสิ่งใด ต้องการสิ่งใด ปัญญาสามารถเอาตัวรอดได้หมด ถ้าปัญญานั้นเอาตัวรอดได้ สิ่งนี้เป็นปัญญาของโลกนะ ถ้าเป็นปัญญาของธรรม ภูเขาถูกใหญ่ขนาดไหน เห็นไหม ใช้ความสงบ เครื่องมือมันมี มรรคญาณมันมี สิ่งที่เป็นเครื่องมือ ภาวนามยปัญญามันมี

ปัญญานี้เหมือนระเบิด เหมือนสิ่งที่ทำลาย แต่สิ่งที่ระเบิดมันต้องมีส่วนประกอบของมัน มันต้องมีสมาธิ มันต้องมีสติ มันต้องมีปัญญา แล้วต้องวางระเบิดในภูเขานะ อย่าไปวางระเบิดในเงามัน อย่าไปวางระเบิดในสิ่งที่ต่างๆ เวลา มรรคญาณพุ่งเข้าไป มันไปที่อาการของใจ หรือไปที่หัวใจ ตัวใจคือตัวภูเขา แล้ววางภูเขา วางเข้าไปถึงแก่นของภูเขาไหม วางถึงในถ้ำไหม นี่สิ่งนี้ถ้าเป็นเอกสารจริง ครูบาอาจารย์ชั้นนำเรามาตลอดนะ เราถึงจะเคารพครูบาอาจารย์ของเรามาก ครูบาอาจารย์ของเราทำให้เราพ้นจากภัย พ้นจากสิ่งที่เป็นวิกฤตในชีวิต สิ่งนี้มันถึงเป็นสิ่งทีละเอียดยิ่ง